

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 49. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szombat, 1936. február 29.

Költségvetési többlet

Bucarestből jelentik: A miniszteri tárcák és autonóm intézmények költségvetéseit beterveztették a pénzügyminiszteriumhoz, ahol azokat összegezték az általános költségvetés keretivel. A pénzügyminiszterium bizottsága naponta folytatja munkáját a költségvetéssel kapcsolatosan, amelyet előreláthatólag március hónap első hetében nyújtanak be a parlamenthez. Ezt követően azonnal megkezdik a költségvetés bizottsági tárgyalását, majd a nyílt ülésen való megvitatására kerül a sor. A költségvetés végösszege körülbelül 21 milliárd lesz. Az előforduló kiadástöbbletek az államadósság és a hadsereg által igényelt megnagyobbodott összegek eredményei. A jövő évi bevételek becslése az ezévi inkasszó reális értékelésén nyugszik. Az utóbbi napokban lépések történtek az adóbehajtások meggyorsítása érdekében. Ha a bevételek továbbra is az eddigi ütemben folynak be, úgy remény van arra, hogy a költségvetés jelentékeny bevételi többlettel zárul, ami az ország gazdasági élete szempontjából igen nagyjelentőségű volna.

*

Az olasz-abesszin front

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Chambrun gróf francia nagykövetet, aki előtt hangoztatta, hogy a népszövetségi 18-as bizottság jövő heti állásfoglalása a keletafrikai viszály ügyében döntő hatással lesz Olaszország magatartására. Ezért célszerű lenne — mondotta a Duce — ha Franciaország küldöttjei alapos megfontolás alá vennék elhatározásukat. Kijelentette Mussolini, hogy mindezek a lépések esetleg nemzetközi bonyodalmakhoz, sőt az európai egyensúly messzemenő változásához is vezethetnek. A francia nagykövet kijelentette, hogy minden befolyását latbaveti.

Az abesszin kormány hivatalos közleménye szerint a négus tökéletesen egészséges és csak a fantázia szüleménye az a hír, hogy megsebesült.

Egész Olaszországban életbelépett az a rendelet, amelynek értelmében a fogyasztás számára forgalombahozott benzint 20 százalékos arányban alkohollal kell keverni.

Badoglio tábornagy táviratozza, hogy az első hadtest csapatai ma elfoglalták Ambalagit. Ez a magaslati város a dessiei főhadiszállás felé vezető út kulcsa.

*

Rosenberg cikke

Berlinből jelentik: A „Völkischer Beobachter“ Rosenberg Alfréd aláírásával cikket közöl, amely élesen támadja Franciaországot a Szovjettel való egyezmény ratifikálása miatt. A cikk többek között az alábbiakat tartalmazza:

Németországnak bizonyítékai vannak arról, hogy minden lehető elkövetett az európai béke megvédésére. A béke korszakát akarta megteremteni, hogy lehetővé tegye a szociális átalakulást. Ezzel szemben az történt, hogy az az ország, amely 15 esztendeje egyebet sem tett, mint fegyverkezett, ismét fenyegeti Németországot. Olyan nagyfontosságú politikai és katonai tárgyalásokat folytattak le Németország bevonása nélkül, amelyek végső célja az volt, hogy a német birodalmat ismét bekebe-
rítsék.

Véres polgárháborútól rettegnék Japánban

Nem jött még létre végleges megállapodás a kormány és a forradalmárok között Vorosilov szovjet hadügyi népbiztos Moszkvába sietett

TOKIOBÓL jelentik: A japán katonai forradalom ügyében ma döntő fordulat állott be. Tokióból érkező jelentés szerint A r a k i tábornok, volt hadügyminiszter, a japán legszélsőbb katonai körök reményeire, kikiáltotta a katonai diktatúrát. A hírt egyelőre még nem erősítették meg, egy kétségtelen azonban, hogy ha a katonai forradalom nem is győzött ugyan, de gyökeres változást ad a japán külpolitika irányának. A mikádó magatartása egyelőre még teljesen bizonytalan, úgy látszik azonban, hogy a császár a katonai uralom felé hajlik, vagy

legalább is nem kíván szembeszállni a katonai törekvésekkel. Ami a felkelést illeti, ezzel kapcsolatosan még mindig homlok-egyenest ellenkező hírek érkeznek. Mig egyrészt azt jelentik, hogy a felkelőkkel létrejött a megállapodás, más jelentések szerint a helyzet még mindig kritikus és a lázadók még mindig kezükben tartják a kormányépületeket. Japán forrásból érkező hírek szerint tengerészeti körökben nehezteléssel állapítják meg, hogy a felkelők Saito, Suzuki és Okada régi, kiváló tengernagyokat is meggyilkoltak.

Ellentétes jelentések a pénteki eseményekről

Tokióból érkezett újabb jelentések szerint a helyzet súlyos voltára vall, hogy a császár sürgősen magához kérte testvérét, Csicsibu herceget, aki egy távoli helyőrségnél teljesít szolgálatot. Ő azonban a zendülők érdekében vetette lathá befolyását, mert évekket ezelőtt, mint kapitány, ugyanebben az ezredben szolgált és a felkelők vezetőit egytől-egyig jól ismeri. Rossz jel az is, hogy

Szovjet között kenyértörésre kerül a sor.

Tegnap este 9 óra 30 perckor kezdetüket vették azok a tárgyalások, amelyeket a legfőbb haditanács nevében M a z a k i, A b e és N i s i tábornokok folytattak a puccsban résztvevő tisztekkel. Várakozás ellenére, az elhúzódtat tárgyalások nem vezettek eredményre.

A forradalmárok és a kormány között még mindig nem jött létre megállapodás.

A császári gárda zászlóaljai máris megtették minden előkészületet, hogy harcba kezdjenek a lázadó katonasággal és kiűzzék őket állásaikból. A forradalmárok lázas gyorsasággal torlaszokat építenek és védműveket emelnek. A helyőrségi parancsnokság a Hybapark környékén beszüntette a forgalmat, mint-hogy a kormánypalota ezen a környéken van. Több kisebb épületet lebontottak, mert akadályozza a támadást. Sanghaiban kétségtelennek tartják, hogy

a felkelők kitaranak követelésük mellett, ami igen könnyen véres polgárháborút robbanthat ki.

Tegnap délután, jóval később a megadásra kitűzött határidőnél, még mindig nem érkezett hír a lázadók szándékairól. A mikádó és két fivére, valamint 8 herceg állandóan tanácskoznak a helyzet megoldásáról. A kormány tagjai is hajnali 4 óráig együtt voltak. O s u m i admirális, tengerészeti miniszter összehívta a hadiflotta parancsnokait.

A „Reuter“-iroda jelentése szerint a felkelőkkel való tárgyalások meghiusultnak tekinthetők. Kínai politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Északkinában a forradalomnak súlyos visszahatásai lesznek és ugyanez angol mértékadó helyek véleménye is.

Bucuresti-i jelentés szerint Fuzsita bucuresti-i japán követ hivatalos távirati jelentést kapott a tokiói eseményekről. A sifrirozott táviratot Tokióban adták fel és Moszkván, valamint Varsón át érkezett Bucurestibe. A távirat szerint Tokióban sikerült helyreállítani a nyugalmat és a kormány ura a helyzetnek.

VOROSILOV

a cenzurát, amelyet tegnap enyhítettek, ma ismét megszigorították.

A japán forradalmi mozgalom a szovjet hadvezetőség körében nagy idegességet okozott. Ennek jele az is, hogy Vorosilov hadügyi népbiztos a Kaukázusból sietve repülőgépen Moszkvába érkezett.

A vörös hadsereg távolkeleti helyőrségeit riadókézsültségbe helyezték. Hangoztatják, hogy ez nem jelenti azt, mintha Japán és a

Kétoldalu tengerészeti egyezmény készül Anglia és Németország között

25.000 fontba került az angol király temetése — A locarnói szerződés ügye a Népszövetség előtt

Londonból jelentik: Az angol alsóház egész éjjel, megszakítás nélkül tartó ülésen tárgyalta az újabb pótköltségvetést. A kora hajnali órákban az ellenzék ismételt elnapolást indítványozott, de a kormány fő vitarendezője kijelentette, hogy a kormány ragaszkodik a költségvetés teljes letárgyalásához. Az ülés reggel nyolc órákor még tartott. A pótköltségvetés tételei között szerepelt V. György király temetésének költségeire fordított 25.000 ezer font is, amelyet a baloldaliak is szó nélkül elfogadtak. A kormányt támogató pártok halk éljenzéssel köszönték meg a munkáspárt tapintatos magatartását. Az alsóház ülése, amely egész éjszaka tartott, délelőtt fél 11 órákor ért véget.

A Matin levelezője jelenti Londonból, hogy jól értesült körökben kijelentették, hogy

az angol kormány két oldalú tengerészeti egyezmény megkötését óhajtja a német kormánnyal. Németország ugyanis hajlandó lenne beleegyezni bizonyos-foku korlátozásokba.

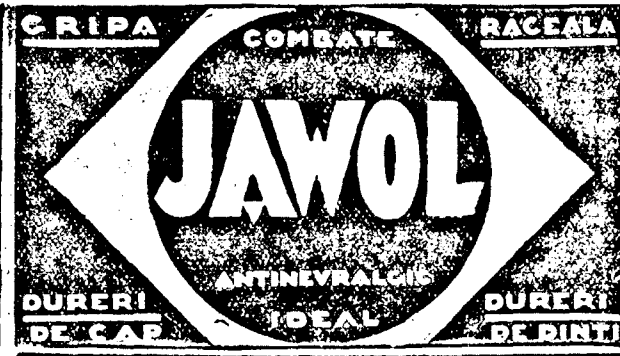
A német hajórajt ugyanolyan intézkedések köteleznék, mint a tengerészeti egyezményt aláíró többi hatalmak hajórajait. Ezzel elérhetővé válik, hogy Franciaország a versaillesi szerződésnek német részről történt megsértését komolyan vesse.

A Reuter-ügynökség párisi levelezője úgy tudja, hogy Franciaország sürgős kérelmére

Genfben elsősorban a locarnói szerződés-

ről fognak tárgyalni a Rajna-balpart megerősítésével kapcsolatban.

A locarnói szerződés aláírójáról az esetleges német lépésekről fognak tárgyalni, amelyek a francia-szovjet szerződés aláírását követhetik. A tegnapi francia minisztertanácsban az a nézet alakult ki, hogy az Egyesült-Államok támogatása nélkül az olajzárlat kérdése megoldhatatlan lenne. Tehát Genfben va-

Köszönjük nem fognak a megtört intézkedések kiszélesítése ügyében határozatot hozni, annál is inkább, mert minden figyelmet Németország Rajna-vidéki állásfoglalása köt le. Hír szerint Franciaország a legerélyesebb eljárást határozta el a Rajna-vidékre vonatkozó megállapodás megsértése esetén.

Hodzsa megfogalmazta a középeurópai megegyezés gazdasági tervezetét

A római egyezményes államok és a kisantant-államszövetség gazdasági szakértőit összehívják Prágába

Párisból jelentik: Hodzsa Milán cseh szlovák miniszterelnök a Temps prágai tudósítója előtt kijelentette, hogy a kisantant gazdasági tanácsának értekezlete alkalmából hivatalosan is közölte a román, jugoszláv és cseh megbízottakkal mindazt, ami a párisi és belgrádi tanácskozások során történt. Párisban Titulescuval, Belgrádban Stojadinovics-csal, megegyeztünk — mondotta — a kisantant-államok és a római egyezményt aláíró államok gazdasági megegyezésének előkészítése tekintetében. A tervezett megegyezés fontosabb pontjai a következők lesznek:

1. Az érdekelt államok által jelenleg alkalmazott vámtételek fenntartása minden megnö-

vélés nélkül. 2. A jelenlegi gazdasági status quo fenntartása, nem zárva ki az érvényben levő előny-vámok és kontingensek esetleges módosításának lehetőségét. 3. Könnyítések a devizagazdálkodás terén.

Ennek a megegyezésnek kidolgozása céljából hívja össze Prágába a gazdasági szakértőket, akik a jövő héten megkezdik a munkálataikat, amelyek Prágában folynak le. Bejelentette ezután a miniszterelnök, hogy holnap aláírás végett Benes köztársasági elnök elé terjeszti Krofta külügyminiszeri kinevezését. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a dunai kérdés, amelynek megoldásában személy szerint annyit fáradozott, ne érdekelje továbbra is.

HEINE

Halálának nyolcvanadik évfordulójára írta: TÉTHI JÓZSEF

A napokban mult 80 esztendeje, hogy Heine meghalt. A világirodalom történetében kivételes jelentőség, hogy költő művei évszázaddal első megjelenésük után még mindig oly úde, oly friss közvetlenséggel hassanak az olvasóra, mint azt Heine műveinél tapasztaljuk. Ennek okát kétségkívül első sorban az író rendkívüli egyéniségében kell keresnünk. Kérdés azonban, vajon e tény pusztán megállapítása egyedül megadhatja-e a fenti állapítást kielégítő helyes magyarázatát. Heine alkotásainak időtlen, varázslatos, mindmáig izgatottan érdekes hatását abban a paradoxonban találjuk, mellyel a költő az ellenmondás lirizmusának adott maradandó formát annélkül, hogy azt megfosztotta volna legbensőbb „En“-jének sajátos jellegétől. És ugyancsak ebben a megállapításban rejlik annak a rejtélynek a megfejtése, hogy s miképpen is férhetett meg egy és ugyanazon ember lelkületében, egy és ugyanabban az időben arisztokratizmus és demokratizmus, optimizmus és pesszimizmus, felengző eszménység és köznapi érzékiség, akaratosság és alázatos bűnbánat. Ime, az ellenmondások mily végtelenül változatos sorozata tölti be a költő pszichéjét! Mutatónak a láncolatnak csak egy szemléltető momentumát, hogy említsem: egy és ugyanazon költői lélekből fakadtak a „Kevlári bucsu“, a „Loreley“ és a „Disputa“, „Juda Halévy“ s a „Szombat köszöntése“.

Forma és tartalom Heine költészetének eme első korszakában tisztán romantikus. Mi a romantika? Mi a romantizmus? Ugy vagyunk ezzel a szóval, mint aki vizet markol; több kifoly, mint amennyi benne marad. Ez okból meghatározását is körülírás adhatja. A romantizmus német földön a 19-ik század elején megindult ama szellemi mozgalom, mely ellentétben a klasszicizmussal, elveti a hagyományos formákat, el a poétika megállapított törvényeit s beviszi a művészet minden ágába tanítását, mely azt hirdeti, hogy nem lehet, nem szabad határt szabni az alkotó művész fantáziájának s a költészet tárgyát mindaz képezheti, ami a Mindenség, a Természet végtelen műhelyében rejtőzik, a rut csakugy, mint a szép.

Vajjon Heine költészete miképpen igazodik ehhez a szellemi mozgalomhoz? Temperamentuma, lényének egész adottsága, lelki struktúrája teljesen romantikus — kortársai szertelenségei nélkül — s ugyancsak ennek az irodalmi formának érzésvilágá tükröződik vissza művei első fázisaiban. „Utiképei“ (Reisebilder) a legtisztább fajtából való romantikus szellemmel vannak át meg átszöve. E nagyszerű írásaiban a német próza csodásan úde, ujszerű, friss, tündéresen könnyed, utánozhatatlan rythmusa lüktet. Heine legvalódiabb költői zenije azonban mégsem ebben a művében csucsosodik a legfőbb zenithig. Halhatatlanságát és mindmáig meg nem szűnt népszerűségét a „Buch der Lieder“ dalgyjűtemény sorozatos gyöngyszemei biztosítják és fogják időtlen időkig hirdetni késő nemzedékek számára. A korabeli költészet nem ritkán farsztoán mesterként formaiságával szemben Heine lyrájá vonzóan érdekes, epigrammszerűen csattanós, színes, varázslatosan behizelgő csupa zene. E kivételes tulajdonságainak köszönik versei, hogy alig van nevezetesebb szeneszerző, ki ezek valamelyikét meg ne zenésítette volna s e tekintetben felülmulják Goethét, a művészi dal ismert mesterét is. A „Buch der Lieder“ címmel füzérbe füzött dalok sorozata koronás főket és világhírű államférfiakat egyformán büvölték el s közismeretes, hogy Erzsébet királyné Korfu-szigetén épített Acheillon kastélyában, melyet halála után II. Vilmos császár részére vásároltak meg, karrarai márványból faragott gyönyörű szobrot állítottatott fel kedvenc költőjének, akinek verseit állandóan magával hordta és nagy részüket könyv nélkül betéve ismerte. A német birodalom u. n. vaskancellárja Bismarck herceg ugyancsak az elragadtatás hangján emlékszik meg Heine lyrájáról, midőn emlékirataiban e szavakat jegyzi fel egy barátjához intézett levéltöredékből: „Vergessen Sie nicht, dass Heine ein Lieder-Dichter ist, neben dem nur ein Goethe genannt werden kann und dass das Lied eine spezifische deutsche Dichtungsart ist“. (Ne felejtse, hogy H. dalköltő, aki mellé csak egy Goethe állítható s hogy a „Lied“ specifikusan német műforma). A harmadik német birodalom mai urai más véleményvel vannak s miután az iskolai könyvekből olyan költemények, mint „Die Wallfahrt nach Kevlar“ és a „Loreley“ mégsem hagyhatók el, úgy segítenek magukon a találékony Schulmeisterek, hogy az elsőnek említett balladát a

szerző nevének elhallgatásával egyszerűen így jelzik: „Eine Legende“; a másodikat pedig „Ein Volkslied“ hamis vignettával látják el. Így csufolja meg egy nagy kulturnép elvakult gyűlölködése saját irodalmát!

Heine költészetének a 19-ik század első felében döntő szerep jutott az elhomályosított, romantizált valóság (a költő saját szavai) visszahódításában, főleg mióta letelepszik a Szajna melletti Babelben (így nevezi H. azt hiszem elsőnek Páris), ahol eleinte újságírásból élt. Szépprózája most új hazájában új lehetőségek felé irányítják; újabb írásait plaszticitás, természetesség és egyszerűség jellemzik. Hazája közállapotait metsző gunnyal, éccel, ötletes, sziporkázó szellemességgel rajzolja meg, emellett minden sorából kiérzik a végtelen szeretet, melyet szülőföldje iránt száműzetésében is érez. Heine nagy írói kvalitásait, egyéniségének kellő méltatását lehetetlen egy emlékezés szűkreszabott keretében megrajzolni: ez annál kevésbé lehetséges, mert alig van a világirodalom nagy költői közt egy is, kitől a vélekedések annyira szétágazók lennének, mint Heine személyéről, főleg pedig jelleméről s betűszerint vehetők az író szavai: sok kritikus ellentelen annyira leszedte rólam a keresztvizet, hogy igazán nem csoda, ha rossz kereszténnyé lettem.

Életének utolsó éveit gyöttrő hátgerincsorvadás teszi keserűvé. A bibliai Jób-höz hasonlítja szenvedéseit, melyeket nyolc esztendőn át az isteni Sorsban való megnyugvással s heroikus türelemmel viselt. Ez időben szerzett költeményei megrázó erejűek s a legszebb szoltárok magas színvonalára emelkednek. „A két virág csodaországba a Léthe partján van“ zengi s a testi kinok poklában teljesen megtér és kibékül Istennel s ezzel haldoklását költői mythosszá emeli. Az illúziók máglyahalálát a „Lazarus“ versek litániája kíséri, melyek symbolummá váltan teszik sötét éjszakáit tündöklökké, amidőn felvonultatja lelkében ifjúságának aranyfényű napjait. E balladaszerű versek legszebbjei: „Keserű a meghalás“, „Eltörött a hárfa hurja“, „Istenem, mily édes az élet“, „Lamentációk“, melyek befejező akkordja a „Hallelujah“ az ódai fenség legszebb hangjaiban csendül ki. A „Romanzaro“ ciklus, „Lazarus“ sorainak tompa zöngései, versütemei kísérik a legnagyobb lyrikus szívének utolsó dobbanását, nagy szellemének utolsó lehelletét.

Megdöbbsentő rombolások ügye a Kamara előtt

Mi történt Bacauban és Briceában? — Gafencu heves incidense Costinescu miniszterrel a Cagero miatt

Bucurestiből jelentik: Ghita Pop a képviselőház mai ülésén foglalkozik Gogánakkal a kijelentésével, hogy ő zsidó lenne és ezt az állítást a leghatározottabban mecáfolja. Atta Constantinescu tiltakozik az ellen, hogy a „Miscarea” című lapból kihagyják Bratianu Gheorghenak a szovjet-román egyezményre vonatkozó cikkét. Ez a cikk később megjelent a Curentulban. Hasnas liberális arra kéri a pénzügyminisztert, hogy szolgáltasson igazságot a postai tisztviselőknek, akiket tizenkét éve nem léptettek elő. Hudita nemzeti-parasztpárti interpellációt intéz a belügyminiszterhez, akiknek elpanaszolja, hogy a hatóságok megengedték, hogy

február 23-ikán Bacauban a nemzeti-keresztény pártiak egy csoportja tüntessen az uccákon, megtámadja a nemzeti-parasztpártiakat, feldúljon egy zsinagógát, a rabbi házát, a nemzeti-parasztpárt klubhelyiségét, ahonnan kivitték a párt zászlaját és azt elégették.

Kérdi, hogy a belügyminisztert értesítették-e erről a vandál cselekedetről. Urziceanu nemzeti-keresztény párti azt mondja, hogy a nemzeti-parasztpártiak a kommunistákkal és a zsidókkal együtt kifosztották a zsidó házaikat, bántalmazták Cuza hiveit közvetlenül a mehedinti-i választások után. Erre a kijelentésre óriási zaj keletkezik, úgy, hogy a szónok hangját alig lehet hallani.

Iuca belügyi alminiszter csodálkozásának ad kifejezést Hudita állítása fölött, amely szerint a kormány támogatja a nemzeti-keresztény pártot. Seisanu többségi az iránt érdeklődik, hogy az igazságügyminisztérium és a belügyminisztérium indított-e vizsgálatot a Briceaban történtek ügyében? Itt ugyanis

„több zsidó megtámadott nemzeti-keresztény pártiakat, akik a cernauti kongresszusra mentek. A parasztok sulyosan megsebesültek, egyik meg is halt közülük és holttestét meggyalázták”.

Pop Valer igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a Seisanu által elmondottak megfelelnek a valóságnak. A bírósági eljárás folyik és a bűnösöket megbüntetik.

A szenátusban Gafencu a „Cagero” ügyében interpellál és a politikai felelősség

Rablógyilkossági kísérletnek esett áldozatául a covasinti hegypénztáros

Beszámoltunk arról a vakmerő rablótámadásról, amely néhány nap előtt történt az arad-podgoriai Covasint községben. Mint ismeretes, Bogariu Pavel hegyközségi pénztáros két idegen férfi megtámadta, késsel sulyosan megsebesítette és elrabolta tőle a község tulajdonát képező 14.600 leit. A csendőrségi vizsgálat, amely az ügy első felületes átvizsgálásakor egészen különös feltevésekre jutott, megállapította, hogy szó sincs önrablásról és hogy Bogariu valóban egy jól kiterített, vakmerő rablótámadásnak esett áldozatul. Ez már csak azért is bizonyos, mert Bogariu mindenki becsületes, megbízható embernek ismeri és így hozzá a gyanúnak nyoma sem férhet.

A támadás áldozatául esett hegyközségi pénztáros állapota már némileg javult és így remélhető, hogy rövidesen felgyógyul. A tetteseknek ezideig nem sikerült a nyomukra bukkanni. A csendőrség teljes apparátussal folytatja a vizsgálatot a nem mindennapi bűnügyben.

megállapítását kéri, egyben pedig annak kiderítését, hogy miképpen válhatott egy olyan csaló, mint Gross gazdasági életünk egyik fontos tényezőjévé.

Állapítsák meg, hogy a kormány tagjai közül, kik ismerték Grosst, akinek Manolescu-Strunga minisztersége alatt egymilliárdos kompenzációs engedélyt sikerült szereznie.

D. R. Ioanescu: Mondja meg Costinescu ur, hogy ismerte-e?

Costinescu: Nem voltam kereskedelemügyi miniszter Grosz idején.

Gafencu a továbbiakban éles bírálatban részesíti a liberális minisztereket és ekkor *kinos incidens játszódik le.* Costinescu a szónoki emelvény felé közeledik és így kiáltja:

— *Nem engedem meg, hogy inszinuáljon. Követelem, hogy azonnal a leghatározottabban és legpontosabban tisztázza állításait!*

Nagy vihar keletkezik és Gafencu alig tudja folytatni beszédét, amelyben kijelenti, hogy a kormányban teljes tájékozatlanság és bizonytalanság uralkodik.

Costinescu válaszában azt a helyzetet vázolja, amelyben a liberális párt átvette a kormányzást.

— Nem volt sem belföldi, sem pedig külföldi hitel — mondja — senki sem fizette adósságait, a bankok egymásután buktak, a nemzeti-parasztpárt hétmilliárd leit elpazarolt az az ürüggyel, hogy a pénzügyeteket menti, a gazdasági életben káosz uralkodott. Ki vezette be Groszt a minisztériumi hivatalokba? A *Grosz-ügy nem politikai ügy, hanem egy átok, amely gazdasági életünkre nehezedik és a melynek végét fogunk venni.* A csalók megkapják büntetésüket, a parlament pedig komolyabb dolgokkal foglalkozzon.

Gafencu válaszában kijelenti, hogy célja az volt, hogy rávilágítson arra a zürzavarra, amely gazdasági életünket uralja.

Hitler békenyilatkozata

Párisból jelentik: A Paris Midi nyilatkozatot közöl Hitler birodalmi vezértől. A nyilatkozat nagy érdeklődésre tarthat számot, mert a birodalom vezére, a kancellár felhívást intéz a francia nemzethez, a francia-német kibékülés érdekében. Párisi diplomáciai körökben máris erősen felfigyelnek a nyilatkozatra és megállapították, hogy annak inkább érzelmi szempontból van jelentősége, de nem tartalmaz pozitív javaslatot.

Diáktüntetések Clujon és Bucurestiben

A cluji egyetemen most kellett dönteni a megüresedett társadalomtudományi tanszék betöltéséről. Erre az alkalomra Clujra érkezett Gusti fővárosi egyetemi tanár is két másik professzor társaságában. A választást a diákok nagy figyelemmel kísérték és amikor az eredményt megtudták, elégedetlenségüket tüntetéssel fejezték ki. A diákok izgalmán az volt az oka, hogy a tanszékét először Subeteanu cluji tanárnak adták, de később módosították a határozatot és a tanszékét Herseni fővárosi tanárral töltötték be. A diákok főképpen Gusti tanár, a társadalomtudományi intézet igazgatója ellen rendeztek zajos tüntetést és énekelve vonultak fel az uccákon, amíg a rendőrség utjukat nem állta. Az összetűzés elkerülésére Gusti tanár gépkocsin a szomszédos állomásra utazott és ott szállt fel kísérőivel a fővárosi gyorsvonatra.

Itt említjük meg, hogy a bucuresti-i társadalombiztosító pénztár külső szolgálati helyeiért folytatott vizsgák ma kezdődtek meg. Reggel a különböző fakultások nagyszámu diákja elbarrikádozta a hatósági orvosi intézet bejáratát és megakadályozták a zsidó jeleket, hogy bejuthassanak az épületbe. Verekedés elkerülése végett csandőrsztagot vezényeltek ki, amely a sokaságot szétszórta. A versenypályázatban megakadályozott diákok emlékiratot juttattak el a vizsgabizottsághoz.

Az elcsábítás nem csalás

— *mondotta ki érdekes ítéletében az aradi törvényszék*

Felmentett a bíróság egy fiatal aradi iparost, akit feljelentettek, mert nem vette feleségül elcsábított ideálját

Rendkívül érdekes ügyben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék második szekciójának *lanca-Zah*-tanácsa. Egy aradi iparos-család feljelentést tett egy fiatalember ellen *csalás* címén, mert többévi udvarlás után, határozott ígérete ellenére nem vette feleségül elcsábított leányukat. Az ügy vádlottja Ancateu Aurel zücsiparos, aki — a feljelentés szerint — éveken át járt a családhoz, mindenki előtt hangoztatta, hogy a leányt menyasszonyának tekinti, majd később elcsábította a leányt és amikor a viszonynak következményei mutatkoztak, elhagyta. A család dr. Gherman Dante utján-csalás címén tett feljelentést és az ügyet ma tárgyalta a bíróság.

A vádirat ismertetése után a bíróság zárt tárgyalást rendelt el, miután a tanuvallomások kényes részleteket tartalmaztak. A tanukihallgatások után került sor a perbeszédre és Gherman dr. sulyos büntetést kért, arra hivatkozva, hogy a vádlott tönkretette a leány életét, sulyos erkölcsi és anyagi kárt okozott neki azzal, hogy elcsábította, elsősorban pedig tönkretette férjhezmenési lehetőségeit. Lepa Valer dr. felmentést kért védenca számára és leszögezte, hogy Ancateu nem követett el büntetőtörvénybe ütköző cselekedetet és a leányt azért hagyta el, mert mások is udvaroltak neki. Hivatkozott egy tanuvallomásra, amelyet az egyik tanu — aki jelenleg az aradi börtön la-

kója — az ügyben tett. Rövid tanácskozás után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben *felmentette a vádlottat, ama indokolással, hogy az elcsábítás — nem csalás.* Megállapította a bíróság, hogy a csalás első kritériuma az, hogy valakinek effektív anyagi kárt okozzanak. Ebben az esetben nem mutatható ki ilyen anyagi károsodás és ezért nem ítélhető el a fiatalember csalás címén. A felmentő ítélet ellen a család képviselője fellebbezést jelentett be.

Politikai verekedés

a bucuresti-i „Splendid”-ben

BUCURESTIBŐL jelentik: Tegnap éjjel, a képviselőház ülése után, dr. Lupu több barátja társaságában a „Splendid” étteremben vacsorázott. Később az étterembe érkezett Gh. Cuza is kíséretével és midőn Lupu dr. a helyiséget el akarta hagyni, husz gyanus alak nyomult be és a képviselőt inzultálni akarták. A vendégek és a pincérek védelmezték meg Luput, mindaddig, amíg a rendőrség emberei a helyszínre érkeztek. Vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy kik voltak a támadók.

Református nő-szövetség jótékonycélu táncos tea-estélya ma, szombaton a Fehér Keresztben. (Bejárat a CORSO-mozi oldalán.)

Az aradi szövetségcsempészési ügy rejtélyei a törvényszék előtt

Ellenfétes vallomások hangzóttak el a pénteki tárgyaláson
— Izgalmas szembesítések —

Az aradi törvényszék második szekciójának *Ianca-Zah*-tanácsa pénteken kezdte meg az 1934-ben leleplezett nagyarányú szövetségcsempészési ügy főtárgyalását. Az ügy vádlottjai: *Barna* János aradi magántisztviselő, *Curtutiu* Iuliana, *Pálkás* András és *Belkó* György. Még egy ötödik vádlottja is volt az ügynek: *Podina* Mladin, aki azonban ismeretlen helyre tünt és a bíróság el is rendelte körözését. A vád szerint 1934. márciusában *Curtutiu* Iuliana és *Pálkás* hat zsák csempészett angol szövetet és egy zsák külföldi dohányárut hoztak Aradra *Podina* megbízásából *Belkó* szekeren *Barnának*, aki azonban nem vette át a megrendelt árut, amelyet az aradi rendőrség közegéi foglaltak le. A vármhatóságok körülbelül 700 ezer leies bírságot róttak ki, egyben pedig megindult a bünygyi eljárás.

A mai tárgyaláson *Barna* János kijelentette, hogy semmiféle árut nem rendelt. *Curtutiu* Iulianát ismerte, mert háziszárnyasokat, paprikát, időnkint pedig csempészett cigarettákat vásárolt tőle. Aznap, amikor a leleplezés történt, az asszony lakásán járt, ahol csempészcigarettát kínált megvételre, akkor azonban nem vásárolt. A délutáni órákban a rendőrségre hívták és megmutatták a lefoglalt árut, amelyről azt állították, hogy neki hozták csempészutón. Ő azonban nem tud róla semmit.

Elnök: Miért tagadta a rendőrségen, hogy egyáltalában ismeri *Curtutiu* Iulianát?

Barna: Nem akartam, hogy az ügybe belekeverjenek. Azt sem akartam elárulni, hogy külföldi cigarettát vásároltam.

Az elnök kérdésére kijelenti, hogy *Podina* Mladint is személyesen ismeri, mert tőle is vásárolt cigarettát. *Curtutiu* Iuliana vallomásaiban kijelentette, hogy *Podina* Mladin — aki egyébként sógora — kérésére egyizben 20 ezer leit hozott *Barnának*, aki lezárt borítékban fuvarlevelet adott a pénz ellenében neki. *Rokonától* úgy tudta, hogy *Barna* Magyaror-

szágról hozta a fuvarleveleket, ahol *Biró* néven járt és kötött üzleteket. Néhány nap múlva *Podina* arra kérte, hogy egy turnui szekérrel, *Pálkás* kíséretében jöjjen be a városba és a szekéren levő árut adja át *Barnának*. Pontos utasítást adott a követendő utirányra nézve is. A szekérrel a *Tudor* Vladimirescu-ucca sarkán álltak meg, ő pedig *Barna* lakására ment. A tisztviselő azt mondotta neki, később lejön az áruért, ez azonban nem történt meg. Mire visszament, *Barna* már eltávozott otthonából.

Hlábaváló várakozás után visszaindultak és a tüzerlaktanyánál a detektívek letartóztatták.

Az elnök kérdésére kijelenti, hogy sohasem ismerte azelőtt *Barnát* és nem adott neki el semmiféle cigarettát. A továbbiakban közli, hogy *Barna* megkérte, vegyen magára mindent, s ha nem keveri az ügybe, fedezi az összes felmerülő költségeket.

Pálkás András elmondotta, hogy nagybátyja, *Podina* megkérte, kísérelje el a szekeret. Nagyjában ugyanazt vallja, mint *Curtutiu* Iuliana, kijelenti még, hogy *Barna* megígérte, hogy fedezi a per költségeit, ha vallomásaiban egy részét visszavonja. Többiben szembesítés történik a vádlottak között, amikor is *Barna* kijelenti, hogy sem *Curtutiu*, sem *Pálkás* nem mondott igazat, a másik két vádlott azonban megmaradt állítása mellett. *Belkó* György, akinek szekeren az árut hozták, csupán annyit vall, hogy egy éjszaka *Turnu* községben lévő házába kopogtattak és *Podina*, akit azelőtt nem ismert, megkérte arra, szállítson árut Aradra. *Podina* azt mondotta, hogy a szekere eltört és ezért kellett fuvarost keresni. Az utért 300 leit ígért.

A pecicai uton feküdt, az ut mellett az áru, amelyet Aradra hozott.

A vádlottak kihallgatása este negyed nyolc óráig tartott, amikor az elnök megszakította a tárgyalást, amelynek folytatását március 27-ikére halasztotta.

Csökkentették a munkanapokat a Jiul-völgyi bányákban

A bányamunkások jelentése az aradi munkaügyi felügyelőséghez

Feltűnést keltő jelentés érkezett az aradi munkafelügyelőségre. A jelentést a jiul-völgyi bányászok küldték, akik közlik, hogy a bányák igazgatósága bejelentette, hogy március elsejétől kezdve *Petrosaniban* havonta csak tizenegy, *Lupeniben* pedig tizenhat munkanapon át dolgoztak.

December, január és február hónapokban a CFR havonta 70—87 ezer tonna szenet vásárolt a jiul-völgyi bányáktól. A CFR vezérigazgatósága azonban közölte a bányák igazgatóságával, hogy március hótól kezdve egyelőre havonta csak 49 ezer tonna szenet tud vásárolni. A vasutak ezt azzal indokolják, hogy az idén jóformán nem volt tél, a forgalom nem emelkedett úgy, mint ahogy azt várták, úgy, hogy a CFR jelenleg nagy szeménnyiségekkel rendelkezik és ezért kénytelen havi rendeléseit csökkenteni. Ennek következtében folyamodott a bányák igazgatósága ahhoz a megoldáshoz, hogy havonta csak tizenegy, illetve tizenhat napot dolgozzanak.

A Jiul-völgyében előállott helyzetről beszélgetést folytattunk *Popescu* Petre munkaügyi vezérfelügyelővel, aki a következőket mondta munkatársunknak:

— A helyzetről azonnali távirati jelentést tettem a munkaügyi minisztériumnak, amelyet egyébként részletes írásbeli jelentésben is tájékoztatok az eseményekről. A minisztériumot egyben arra kérem, hogy járjon közben annak érdekében, hogy a bányák a jövőben racionálisabb beosztással végezzék a termelést és elkerüljék azt, hogy a munkában eltöltött napok, vagy az alkalmazott munkások száma a CFR rendelkezéseinek váltakozásától függjön. Közbenjárást kérek a CFR-nél is annak érdekében, hogy a rendelkezésekben bizonyos rendszert tartsanak be. Egyben pedig utasítást kérek a minisztériumtól a további teendőkre vonatkozólag.

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Szombaton este 9 órakor: *Nászút Bécsbe*.
Vasárnap délután 3 órakor: *Katz bácsi*.
Vasárnap délután 6 órakor: *Nászút Bécsbe*.
Hétfő, kedd: *Nászút Bécsbe*.

* A *Nászút Bécsbe* ma, szombati és vasárnapi előadásokra már csak korlátozott számban kaphatók a jegyek, a kiváló operett, amelyről a budapesti és bécsi sajtó egyhangulag kiemelte, hogy az „Elvált asszony” operette óta hasonló kiváló zenés és szövegű operette nem került színre, Aradon is, mint most *Timisoarán* nagy hatással fog színre kerülni. A kibővített zenekar 24 tagból áll, valamint teljesen új díszletek készültek az előadás-hoz amelyet *Felhő* Ervin rendez és *Schlezák* karnagy vezényel a kiváló *rendőrzenekar* élén. A „Nászút Bécsbe” szerdái van műsorán, míg vasárnap délután 3 órakor „Katz bácsi” kerül színre.

* A Fészekből volt az idei farsang-szezon legszínesebb, legvidámabb eseménye. Erről közöl a Színházi Élet új száma rengeteg képpel telelt, nagy riportot. Az új szám kiemelkedő szenzáció: *Hatvány* Lili színházi levele, *Petschauer* Attila érdekes, képes beszámolója, *Jekelfalussy* Piller György olimpiai bajnokunk esküvőjéről.

Tizenhét év után került rendőrkézre Clemenceau merénylője

Párisból jelentik: Ezekett 17 évvel *Georges Clemenceau* ellen revolveres merényletet kíséreltek meg. Egy *Cottin* Emil nevű ember, az akkori miniszterelnökre közvetlen-közletről rálőtt. Mindkét golyó eltalálta a miniszterelnököt, aki heteken keresztül feküdt élet-halál között. Később sikerült megmenteni az életnek, azonban a bíróság *Cottint* halálra ítélte, *Clemenceau*, akit *Tigrisnek* hívtak, maga interveniált, hogy a halálos ítéletet 10 évi fegyházzá változtassák át. A felsőbb bíróság az intervenciónak alapján 10 évi fegyházra ítélte.

Cottinnak azonban sikerült a börtönből megszöknie és ismeretlen helyre távoznia. Mint később kiderült, *Cottin* *Vallez* Jean néven *Clichyben* telepedett le, ahol teljesen visszavonultan élt. A rendőrség mindezekig

nem gyanított semmit, amikor is egy asszony lett a végzeté *Cottinnak*.

Ezekett 3 héttel ugyanis *Clichybe* egy *Levy* *Estella* nevű nő jött, aki *Valez* Jean, illetve *Cottin* lakásán szállt meg. Mivel igazoló irata nem volt, a rendőrség felidézte. Az asszony nem várta be a vizsgálatot, hanem nyomtalanul eltűnt. Természetesen így a férfinak lett baja, akinél házkutatást tartottak és több nagymennyiségű hamis katonai írást találtak. Kiderült az is, hogy *Vallez* Jean igazi neve *Cottin* és azonos *Clemenceau* merénylőjével. *Cottin*, amióta megszökött, hamis katonai írással készítésével foglalkozott és ezekkel igen jól keresett.

Cottint szigorú őrizet alatt ismét Párisba szállították, ahol újra bíróság elé állítják, szökevény és hamisítás miatt.

Halló!

Március 3, 4, 5

Halló!

NELLY ALPERERA román, magyar, német dízőz az OLIMPIA-klubban

Vizsgálati fogságban marad dr. Ungár Adolf

A törvényszék kiegészített tanácsa szavazatlöbbséggel erősítette meg a vizsgálati fogságot — A jövő hét csütörtökén dönt felsőbb fórumon a Tábla vádtanácsa

Timisoaráról jelentik: Ungár Adolf dr. ügyében ma reggel 10 órakor kezdte meg újra a tárgyalást a timisoarai törvényszék kibővített, hármas tanácsa. A tárgyalást a másodemeleti 71. számú nagyteremben tartották meg, de még így is szükségesnek bizonyult a rendőri karhatalom, hogy a nagyszámu érdeklődő tömeget megrostálja. Közel száz román és kisebbségi ügyvéd és több mint ötven főnyl közönség gyűlt össze már kilenc órakor, de csak tíz óra után vonult be a vádtanács, amely Ille dr. szavazóbíróval bővült ki. A védők asztalánál ismét Crismariu Octav dr., Nicolau Constantin, Mateiu Simon, Németh József dr., Löfler Géza dr., Raskó Sándor dr., Ligeti Sámuel dr., ifj. Kálmán Béla dr. és Kovács Béla dr. foglaltak helyet.

Ungár Adolf dr. újabb kihallgatása alkalmával ismét elmondotta a besenovavechei eseményeket. Külön hangsúlyozta, hogy a katonai rendőrkielömlménynek

szigorú parancsot adott, amikor a községre érték, hogy nem szabad bántalmazni a lakosságot

és még abban az esetben is csak a szuronyt szabad használni, ha a kielömlmény valamely tagját megtámadná.

Amikor Micsu cigány házában házkutatást tartottunk és megtaláltuk a lopott holmikat — folytatta Ungár dr. — parancsot adtam, hogy a fosztogató cigányt vezessék elő a községházára. Magam néhány katonával előmentem, míg Capatina őrmester a cigány előállításáról gondoskodott. Több mint ötven lépésnyire távolodtam már a cigány házától, amikor háromszori „állj!”-kiáltást, majd lövést hallottam. Nyomhan megálltam és visszakiáltam a kisretemben levő katonát, hogy nézze meg, mi történt. Ekkor azonban már lelétem sietett Capatina őrmester is, majd amikor hozzám érkezett, szabályszerűen jelentkezett:

„Főhadnagy urnak jelentem, hogy a cigányt menekülés közben agyonlöttem”.

A jelentésalapján a katonai hatóságok nem büntették meg önt? — kérdezte Radulescu elnök.

Elnök ur, nem büntetést, hanem dicséretet kaptam felettes katonai hatóságomtól,

Diszpresbiteri gyűlést tart vasárnap az aradi református egyház-község

Köztudomásu, hogy az aradi református egyház 1936. február 9-én választó kögyűlést tartott, amikor az egyház főgondnokává választották Nagy Dezső nyug. táblabíró, volt gondnokot, gondnokká választották Muzsaj József kereskedőt, presbitereké választották Mészáros Dániel, Szántay Lajos, Görög József, Berecz Gábor, ifj. Virágos István, Nagy János, Diósszilágyi Dezső és Németh István egyháztagokat, míg pótpresbiterek lettek Dávidházy Imre, Szarvady János, Kun József, Pfeiffer Sándor és Györi László egyháztagok.

Az ujonnan választottak ünnepélyes eskütétele március 1-én, vasárnap d. e. istentisztelet után lesz diszpresbiteri gyűlés keretében a templomban, ekkor történi meg a megválasztottak üdvözlése, valamint a főgondnok és gondnok ekkor adnak programot azokról a célokról és tervekről, amelyeket működésük alatt követni fognak. Erre az ünnepélyes és nagyjelentőségű alkalomra szíves szeretettel hívja meg a református egyház tagjait az egyház elnöksége.

amiért jelentősebb vérdózat nélkül helyredlítottam a rendet a községen.

— Mikor tudta meg, hogy apja házát is kifosztották? Tudta, hogy Micsu cigány volt a fosztogató? — kérdezi Deleanu szavazóbíró.

— Arra már nem emlékszem pontosan, hogy mikor kaptam hírt a fosztogatásról, lehet, hogy már telefonon előzőleg értesítettek. Apám házát azonban nem fosztották ki, hanem egyszerű lopás történt, mint ahogy más kereskedőtől is loptak árukat. A községen öt cigányt gyanúsítottak a lopással, közöttük volt Micsu is, ezért tartottunk házkutatást a lakásán.

— Milyen hatásköre volt önnek annakidején? — tesz fel újabb kérdést Deleanu szavazóbíró.

— Általában a város területére terjedt ki a hatásköröm, de később a falvakba is kaptam megbízást. Többnyire katonaszökevényeket vezettünk elő.

— Szóval csak katonaszökevények ügyével volt megbízva, a rendfenntartási munkálatok nem tartoztak a hatáskörébe?

— Eleinte nem, még pedig azért nem, mert csak később történtek rendezavarások és ezekben az időkben

kiűn parancsokat kaptam, mint ahogy Besenove Vechére is nyílt parancs alapján szállottam ki a kiűnítmennyel.

Bűnösnek érzi magát? — kérde Radulescu elnök.

Nem, teljesen ártatlan vagyok! — kiáltja erélyes hangon Ungár dr. — Capatina őrmester beismerte és be is kell ismernie ma is, hogy ő lötte agyon a cigányt, nekem semmi közöm az ügyhöz. Teljes ártatlanságom tudatában kérem szabadlábrahelyezésemet.

Elnök: A román hadsereg bevonulása után felelősségre vonták önt ebből kifolyólag?

Dr. Ungár: A felelősségre-vonás annyiból állt, hogy a csendőrpáncsnokságnál egy őrnagy kihallgatott.

Elmondja még, hogy amikor ellenségei a vádat emelték ellene, tanuk jelenlétében magához hívatta irodájába Capatina luliut, aki az általa vezényelt kiűnítmennyek tagja volt, hogy mondja el, hogy is történt a dolog 18 évvel ezelőtt, mire Capatina elmondta, amit a vizsgálóbíró előtt tett, hogy Micsu Vasilét ő lötte le.

Buzoianu ügyész vádbeszédében kifejti, hogy beigazoltnak látja a vádat és a vizsgálat érdekében szükségesnek tartja Ungár dr. fogvatartását. Megemlíti, hogy a vád hat tanuja mellett még hét új tanu is fog szerepelni. Ami dr. Ungár ama védekezését illeti, hogy Micsut Capatina lötte le, azt nem tudja elfogadni, mert

meg van győződve, hogy Capatina a vizsgálóbíró előtt hamisan vallott, amiért eljárás indul ellene.

Dr. Nicolau a védelem részéről megkérde, hogy ha a vád Capatina vallomását hamisnak tartja, miért nem indítottak máris eljárást ellene; viszont ha valóban — mint ahogy ő maga is vallja —

ő a tettes, miért nem helyezték őt vád alá és miért dr. Ungárt?

Nicolau ügyvéd kéri védenca szabadlábra helyezését annál is inkább, mert szerinte nincs semmi ok a fogvatartásra, hiszen ártatlansága kézenfekvő.

— Egy ember — ugymond — aki mindig vezető szerepet töltött be a közéletben, ha tizenyolc évig nem szökött meg, ezáltal se fogja megtenni.

Dr. Ungár a zárszó jogán újra ártatlanságát hangoztatja és az egészét ellenségei haj-

Strajer felszerelések:

Inglblous	...	85	Lei
Nadrág	...	110	"
Baskapka I-a minőség	...	40	"
Centura (Deréköv)	...	52	"
Strajernyakkendő	...	50	"
Jelvények	...	25	"

FRATII WURZEL-cégnél
A Színház hátsóbejárataival szemben. 984

szájának tudja be, kéri szabadlábra helyezését.

A tanács negyed kettőkor vonult vissza, majd tizenöt perc múlva az elnök kihirdette a döntést, amely szerint

dr. Ungár Adolf fogvatartását szavazatlöbbséggel jóváhagyta.

Fellebbezés folytán az ügy a jövő hét csütörtökén a táblai vádtanács elé kerül, amelynek döntése elé nagy érdeklődéssel tekint a közvélemény.

Vallomás

Irtá: ADOLF WOHLBRUCK

(A prágai diák)

Előrebocsátom, hogy ez nem szerelmi vallomás; elvből sohasem vallok szerelmet. Ezt az elvet Willy Forst-tól tanultam; ő tanított meg rá a „Bécsi bók” felvételei alatt. Willy Forst mindig úgy intézi a dolgot (természetesen nem magánéletéről, hanem filmjeiről beszél), hogy a nők valljanak szerelmet.

Arra szólítottak fel, hogy karrieremről valljak. Nos, bevallom, hogy nem szeretem a karriert és soha semmit nem tettem karrierem érdekében. Szeretek játszani, szeretek filmet csinálni, de nem szeretek karriert csinálni; mert a film a vásznon pereg le, a karrier a vásznon mögött. És csak az igazán szép, amit a vásznon látni. Ezért is látja a közönség szebbnek a filmeket, mint mi magunk; mert a közönség a nézőtérrel nézi, mi pedig a vásznon mögül; és onnan minden groteszkebben hat. Előfordult, hogy elnevettem magam, valamelyik filmem legszomorubb jelenetén.

Azt hittem, tulajdonképpen ez a legszebb a filmben: hogy az ember kívülről láthatja önmagát. Nincs ennél tanulságosabb, de egyuttal kellemetlenebb dolog. Az a véleményem, hogy egyszer az életben mindenkit fel kellene léptetni filmben. Megváltozna az emberiség.

Amellett ez a legizgalmasabb sport. Most, hogy a „Prágai diák” hangosváltozatát forgatjuk, mindannyian szinte lázasan dolgozunk. Emlékezzek erre a néma filmre? Conrad Veidt játszotta ekkor az én mostani szerepemet. A legszebb szerep, amit film számára írtak. Csodákat lehet művelni benne; mert hatalmat ad rá az ördög.

Van ennél szebb? Az ember minden kockázat nélkül eladhatja a testét, lelkét az ördögnek — egy filmre.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

A prágai diák.

Hans Henz Ewers regellája filmen.

Adolf Wohlbrück,

Dorothea Wieck, Theodor Loos.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$, és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Nászéjszaka

Anna Sten, Gary Cooper.

URANIA 3 (més. helyárak), 5, 7 $\frac{1}{4}$, és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Hiv a dzsungel!

Főszerepben: HARRY PIEL.

CENTRAL 3 (més. helyárak) 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier.

Halálhajsza.

Izgalmas Wild-West film. — Főszerepben:

BUCK JONES

HIREK

Vadregényes tél

Irtá:

Konstánzi Deu

Az erdő, melyet még vidám nyarából ismernek, csöndesen alszik téli subájában. Most a padon nem mi ülünk, csak a hó, vastagon, egy méter magasságban. Annyi van itt ebből a hideg, szűzi patyolatból, lábunk alatt, fejünk fölött, fejnyelvényök koronáján, mint a fertőtlenített vattából egy kórház raktárában.

Több mint ezer méterre vagyok a tenger színe fölött. Alattam felhők libegnek. Kezdem lenézni őket.

Hőemberrel találkozom utamon, de feltűnően sok hóasszonnyal is. Ez újabb jelenség. Azelőtt ismeretlen volt. Amint a villamosban feltűnedezték a kalauznők, a kórházban az orvosnők, a törvényszéken az ügyvédnők, a hóasszonyok is megüldötték a maguk pályáját ebben a haladó szárazban s a nőuralom diadalaképpen így sorakoztak elem kristályhóból kifaragva, carrarai fehérségben, vénuszi idomokkal, vagy tehénvén tenyeres talpas, mint elhízott némberek, bő szoknyában, tésasszonyi köténnyel, zsirpárnák mögött pislogó szemmel, homlokukon piros-kék szalaggal. Hány eleven suifragettenek kellett fölpofoztatni magát rendőrökkel, berekedni szónoklásban, börtönt ülni, amíg ezt elérték. Tisztelettel tekintek a hóasszonyokra. Előre köszönök nekik.

Milyen színek vannak? Fehér, zöld, fekete. Egy didergő csipkebokron egyetlen piros bogó virít, mint fázó kigyerek orrocskája. Mutattak sárga havat is, több négyzetméternyi területen. Ez tátralajátosság. A lenn tenyésző apró gom-bákmirliádia festi sárgára a hó szőnyegét. Megállapították, hogy kék és piros hó is akad. Erreiele a természet kendőzi magát.

Sütkérezem a rejtélyes ibolyántúli sugarakban. Arcom rózsaszínre égett. Ha az árnyékban 15 fok hideg van, a napon néhány lépéssel odébb 15 fok a meleg. Lenn a völgy didereg. Fönn a hegy üstöke izzad Esténként az alantli lámpatények úgy sziporkáznak ide, mint a csillagok. Ledebünk felöltönek, nyakbavető kendőket, hajadonfőtt sétálunk a hidegben, a záporpatakok között, melyek légtől kérges medrükben, fagytól csipkézett hidak alatt őrlöngve, harsány lármával taitlékoznak. A szél oly metsző, mint az ablakozók üvegvágo gyémántja.

Mélyen benn az erdőben, ahol már csak állatnyomokat lelek, elém jön egy őz. Hatalmasan megriad. Is, hogy tud félni. Fekete szeme csupa könny. Egyik elülső lábát fölemeli s mozdulatlanul rám mered. Én megijedek a félelemtől, a riadalomtól. Először látok egy őzet, Eddig többnyire csak étlapon vagy tányéron láttam a combját, vagy a gerincét, áfonyával. Most előttem az egész őz, áfonya nélkül, egy lépést se tesz.

5,500.000 vörös vértetem 6,400.000-ra szaporodott. A többletet a határon nem vallottam be. Atcsempésztem.

(Tátraszéplak.)

— **EMELKEDIK A HÖMÉRSÉKLET.** Dél, délnyugati szél, továbbá esők, a szélvédett helyeken köd várható. A hőmérséklet valószínűleg kissé emelkedik és a magasabb hegyeken is olvadni fog a hó.

— **AZ ANGOL KIRÁLY ELSŐ RADIO-SZÓZATA.** Budapestről jelentik: VIII. Edward angol király vasárnap intézi első rádiószózatát az angol birodalom népéhez. A beszédet a mi időszámításunk szerint délután 6 órakor a legtöbb nemzet rádiója és így a magyar studio is közvetíteni fogja.

— **VAIDA NEM JELÖLTETI MAGÁT ARADON.** A Tempo jelentése szerint Vaida Alexandru közölte Angheliescu volt bankormányzóval és többi bucuresti-i híveivel, hogy nem jelölteti magát a március 29-iki aradi választáson.

— **Francia politikusok Madridban.** Madridból jelentik: A spanyol baloldali lapok közlik azt a hírt, hogy a politikai foglyok kiszabadításának öröme rendezendő ünnepeken négy francia politikus is részt fog venni, még pedig Herriot és Pyerre Cot a köztársasági radikális párt részéről, Leon Blum a szocialista párt vezére és Cachin kommunista vezér. A jobboldali lapok erőlesen tiltakoznak a baloldali francia politikusok megjelenése és a spanyol beltügyekbe való beavatkozása ellen.

— **Román gazdasági delegáció Budapest.** Bucurestiből jelentik: A román—magyar gazdasági szerződés megkötése céljából kedden román delegáció utazott Budapestre.

— **Az aradi sorozóbizottság elnökévé** Eftimiu Constantin ezredest, a hadkiegészítő parancsnokság parancsnokát, helyettes elnökévé pedig Pascu-tiu Mircea alezredest nevezték ki.

— **Krofta lesz az új csehszlovák külügyminiszter** Prágából jelentik: Beavatott körökben úgy tudják, hogy a legközelebbi napokban jelenik meg Krofta új csehszlovák külügyminiszter kinevezése. Krofta azelőtt római, majd a berlini csehszlovák követ volt.

— **Helyreállt a zavartalan vasúti forgalom.** Bucurestiből jelentik: A C. F. R. vezérigazgatóságának közlése szerint az egész ország területén a zavartalan forgalmat sikerült helyreállítani.

— **Súlyos veszedelem fenyegeti a gyümölcs-termést.** Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági minisztériumhoz az ország minden részéről beérkező jelentések szerint a gyümölcsstermes súlyosan veszélyeztetve van. Sok helyen a rügyek lefagytak. A mezőgazdaság helyzete eléggé kedvező.

— **Esküvő.** Pus kás Piroška (Remetea, Ciuc megye) és Nagy Ákos újságíró (Budapest) szombaton, 29-én tartják esküvőjüket Remeteán.

Szépítő műtét Thyssen bárónén

Maud von Thyssen bárónén, aki súlyosan megsebesült múlt évi autókatasztrófiája alkalmával, amikor Alexis Mdivani herceg életét vesztette, Sir Harold Gillies, a híres angol plasztikai sebész a héten szépítő műtétet hajtott végre Londonban. A báróné már hetekkel ezelőtt beküldte fényképét a sebésznek, hogy a műtetre előkészülhesse. Maud von Thyssen különben nem sokára szerepelni fog a nyilvánosság előtt a változóban, amelyet 62 éves férje, Heinrich von Thyssen báró indított ellene.

— **Német filmszínész nő kihallgatása Mussolininél.** Berlinből jelentik: Leni Riefensthal német filmszínésznőt ma kihallgatáson fogadta Mussolini miniszterelnök. Mussolini a háromnegyedórás beszélgetés alatt nagy érdeklődéssel kért felvilágosításokat a művésznő munkájáról és különösen legutóbbi filmje iránt érdeklődött, amely a német véderőről szól.

— **Az aradi Orvosegyesület előadása.** A Fischer Eliz-palotában lévő nőgyógyászati kórház üléstermében tartotta havi ülését az aradi Orvosegyesület. Az érdekes és tartalmas szakelőadások során ezúttal dr. Vuia Salvator igazgató-főorvos, dr. Moldovan Ioan az állami kórház igazgató-főorvosa, továbbá dr. Radu Cornel gyermekkórházi igazgató-főorvos szerepeltek, nívós, szakmai tudományos vita zárta be az előadásokat, amelyen számosan megjelentek az aradi orvostársadalom tagjai közül.

— **Ciulley továbbra is fogva marad.** Bucurestiből jelentik: A táblai vádtanács a Tita Cristescu ügyben megváltoztatta a törvényszék határozatát és Ciulley mérnök további fogvatartását rendelte el.

— **Kanadai jégkorong-győzelem Németország fölött.** Hamburgból jelentik: Kanada olimpiai jégkorong csapata ma Németország válogatottjával mérkőzött 9:0 (3:0, 3:0, 3:0) eredménnyel a kanadaiak javára.

Fogász az Operában

— **Halló, Mester!** Önnek fel kell jönnie holnap hozzám, hiszen lyukas a jobb alsó zápfoga...!

Szöködé

Azt mondják, hogy Angliában külön egyesületbe tömörültek azok a peches emberek, akik csak minden négy esztendőben ünnepelehetik születésnapjukat. Peches lőként azért, mert ilyenkor mégis csak csurran-cseppen némi kis születésnap meglepetés és kissé unalmas négy évet várnál a legközelebbi alkalommal. A február 29-iki születésnapnak csupán azok örülnek, akiknek — az ajándékot adni kell. Elvégre mégis kényelmesebb dolog négy éven át gyűjteni a születésnapra. A február 29-i hölgyek viszont legalább nem szorulnak fiatalító kurára. Mert nyugodt lelkiismerettel mondhatja a Balzac szerint veszedelmeskoru hölgy sápadozó barátúknak:

— Na igen édesem, halsap ünnepelem — tizedik születésnapomat...

— **Elhelyezték Aradról Zah Aurel törvényszéki bírót.** A fővárosi lapok mai száma közli, hogy az igazságügyminisztérium saját kérelmére elhelyezte Aradról Zah Aurel törvényszéki bírót, aki a második szekcióban teljesített szolgálatot. Helyébe Olariu Enea deval törvényszéki bírót helyezték Aradra. Zah Aurel távozását jogász körökben sajnálkozással vették tudomásul, mert a fiatal bíró rövid aradi működése során mindenki szimpátiáját megnyerte. A minisztérium egyben Farkas László járásbíró nyugdíjazta betegség címén.

— **Halálozás.** Özv. Fürber Katharina élete 93. évében csendben elszenderült. Fodor Vilmos és Kovách Károlyné az elhunytban édesanyjukat gyászolják. Temetése vasárnap, március hó 1-én d. e. H órakor lesz az Izraelita temetőből. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Egy új divat — „az aranying“.** Mexikóból jelentik: Cardenas köztársasági elnök tegnap rendeletet irt alá, amellyel az „aranyingesek“ katonai alakutait feloszlatja. A rendelet indoklása szerint semmi ok sincs arra, hogy ellenforradalmi fegyveres alakulatok létezzenek. (Rador.)

— **Vasárnap nyitva tarthatnak az ékszerüzletek.** Bucurestiből jelentik: A munkügyi minisztérium rendelete értelmében az ékszerüzletek március 1-én nyitva tarthatnak. Az üzletek alkalmazottai pótdíjazásban részesülnek.

Hitler a hőse Maurice Rostand új drámájának

A párisi színházi és irodalmi világnak szenzációja van: Maurice Rostand „Európa“ című verses történelmi drámájának, amelyet most mutattak be az ujonnon átalakított Théâtre Pigalle-ben, Hitler a hőse. A háromfelvonásos dráma arról szól, hogy Hitler éppen alá akarja írni a hadüzenetet, amikor megjelenik valaki és rábírja elhatározása megmáskítására. Az a valaki egy Szent Terézhez hasonló lény, aki megtéríti Hitlert és megtanítja arra, hogy mindenkit egyformán szeressen. A párisi kritika rokonszenvesen fogadta Edmond Rostand fiának új színpadi művét. Többen azt írják: bárcsak megvalósulna Rostand költői óhaja.

— **Vendégszónok a református templomban.** Március 3-án, kedden este 7 órai kezdettel Pey. Thomas Coulter skót missziói lelkész angol nyelvű istentiszteletet tart a református templomban. Istentisztelet keretében a kereszténység és zsidóság viszonyát fogja fejtegetni vallásos téren. Az előadást Gyenge Samu ref. lelkész fogja tolmácsolni magyar nyelven. Az érdekes és ritka alkalomra a ref. egyház vezetősége ezúton is felhívja az érdeklődők figyelmét.

— **Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.**

— **Az életmentő viperaméreg.** Egy indiai vipera mérge mentett meg a haláltól egy nagybeteg angol fiúcskát, aki öröklött vérszegénységben szenvedett. A kisfiu játék közben megsebesült és annyi vért vesztett a látszólag kis seben át, hogy pulzusa teljesen elgyengült. A „Lancel“ című nagy angol orvosi folyóirat híradása szerint ekkor a fiúcska kezelőorvosa, dr. Baker Russel viperamérget kért a londoni St. Barthelemew-kórháztól, amelyet a kórház repülőgépen azonnal megküldött. A mérge ismételt injekció után huszonnégy órával a seb gyógyulási folyamata megindult és a beteg fiu lassan ugyan, de négy hónap alatt mégis teljesen meggyógyult.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.21 és egy-nyolcad, London 10 és egynegyed, Newyork 302 és háromnegyed, Milánó 24.30, Amszterdam 207.85, Berlin 123, Prága 12.69, Varsó 57.75.

— Magyar tudós mesterséges B-vitaminja. Budapestről jelentik: Dr. Karczag orvostanárnak sikerült nagyobb mennyiségben előállítani B-vitamint.

— Sztrájkba léptek a bucaresti-i kereskedelmi akadémia hallgatói. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi akadémia hallgatói ma sztrájkba léptek. A diákok emlékiratot terjesztettek a rektor elé a legutóbbi vizsgák lefolyásával kapcsolatosan.

— Névtelen feljelentés. Az aradi állami gyermekmenhely igazgatóságának felkérésére itt írjuk meg, hogy a tragikusvégi szerencsétlenség, amelyről a sajtó legutóbb beszámolt, egy évvel ezelőtt történt az intézetben és a most névtelenül tett feljelentés alapján fogantatott vizszióbirói kihallgatások is azt állapították meg, hogy a történetekről a felelősség sem az intézetet, sem annak személyzetét nem terheli.

— Ma van a Banktisztviselők táncestélye a Palace-kávéház földszinti és emeleti helyiségeiben. Tíz év óta nem volt a banktisztviselőknek sem báljuk, sem táncestélyük s így érthető érdeklődés nyilvánul meg a ma esti táncestély iránt, ami előreláthatólag nagyszerűen fog sikerülni. Az estélyen jelen lesznek az összes aradi bankigazgatók, valamint az aradi katonai előkelőségek és polgári notabilitások. Az aradi banktisztviselőgárdán kívül bejelentették megjelenésüket a timisoarai és az aradeai banktisztviselők is, akik nagyszámúban lesznek az estélyen képviselve.

— Vallásos délután a Grad'stel Protestáns Körben. 1936. március hó 1-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az aradi református egyház a Gradistei Protestáns Kör helyiségében vallásos ünnepélyt tart. Az ünnepélyen bibliát magyaráz Tamóczi Lajos lelkész, előadást tart „Dicséretünk” címen Kovács Zoltán lelkész. Énekel Varga Zsuzsika, szavalnak: Pozderka Irén, László Lejcs, Párducz József és Weisz Tibor. Közreműködik még a Gradistei Református Gyermekénekkar Görög József vezetésével és Hirsch Magda, aki hegedűszólammal szerepel a műsoron. Az ünnepélyre ezután hívja meg az egyház elnöksége az érdeklődőket. Belépési díj nincs, önkéntes adományokat a telepen építendő református templom alap javára köszönettel fogad a rendezőség.

— Rendelet a pászkasütésről. Az aradi munkügyi felügyelőségre rendelkezés érkezett, amelynek értelmében április 5-ig vasárnapokon is, tehát március 8-án, 15-ikén, 22-ikén, 29-ikén és április 5-ikén is süthetnek a zsidó hitközségek pékségei pászkát. Más pékségekre ez az engedély nem vonatkozik és azt a pékséget, amely mégis sütné vasárnap pászkát, megbüntetik és megvonják ipar-engedélyét.

— Chaplin új filmjét nem mutatják be Romában. A londoni News Chronicle római tudósítójának jelentése szerint Chaplin új filmje valószínűleg nem kerülhet színpadra Olaszországban. Bizalmas értesülések szerint Mussolini erősen kifogásolja a film „kommunista” irányzatát. A filmet Romában angol eredetiben akarta bemutatni egy mozi, melyet főleg a Romában időző külföldiek látogatnak. A film-cenzúra egyelőre nem engedélyezte a filmet. Csak abban az esetben volna hajlandó az előadást megengedni, ha a filmet lényegesen megkurtítanák és minden kényesebb részt kivágnának belőle.

— A házárdaték legújabb áldozata. Chiról jelentik: Megrendítő tragédia történt tegnap Clujon, ahol Hirsch Sándor cluji gyáros fejbőlötte magát. Hirsch egy pezsgőgyár-gyár társtulajdonosa volt, aki öngyilkossága napján a város közelében levő Roia erdőhöz rándult ki és ott követte el öngyilkosságát. Bucsurevelében barátait arra kéri, vigasztalják meg feleségét. Az öngyilkosság oka beavatottak szerint — az volt, hogy a szerencsétlen gyáros az utóbbi időben hatalmas összegeket veszített kártván és anyagilag teljesen tönkrement. A tragédia híre nagy részvétet keltett Clujon.

— Aradváros munkanélkülieket szolgáló bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen beszámoltak az eddigi segélyezésről és a bizottság tagjai egyben tudomásul vették, hogy a segélyezés március elsejével megszűnik. A bizottság elfogadta Vostinar Gheorghenek azt a javaslatát, hogy emlékiratban a kormányhoz fordul és a munkanélküli segélyezés törvényes szabályozását kéri.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

HAIÓS: Bulv. Regina Maria 8.

KAIN: Piața Avram Iancu.

NIEDERMAYER: Piața Sf. Sava.

LEGUJABB

Terjed a lázadás Japánban

— Nem adták meg magukat Tokióban a felkelők —

Tokióból jelentik: Japánban még mindig rendkívül feszült a helyzet. Azok a forradalmárok, akik a hadügyminisztériumot és az ezzel szomszédos épületeket tartják megszállva, estig nem adták meg magukat. Kanin herceg, vezérkari főnök, betegsége ellenére visszaérkezett Tokióba. Ebből arra következtetnek, hogy a helyzet súlyosabbra fordult.

Általános az a féltetés, hogy a lázadók megnyerték ügyüket, mert a hadsereg támogatja őket, másrészt pedig, mert a miniszter-

elnök nem tud elég elszánt polgári tényezőket mag köré gyűjteni. Az utolsó jelek szerint a zendülők hajlandók a végső határig elmenni. A forradalom vezetői tudják, hogy Kashi tábornagy, Tokio városparancsnoka csak utolsó esetben alkalmaz erőszakos eszközöket ellenük. A fegyveres megtorlás esetén az egész országban kitörnének a zavargások és az üldözöttek nemzeti hőskönek tekintenek.

Legújabb jelentés szerint Osaka helyőrsége fellázadt.

— Két öngyilkosság Budapesten. Budapestről jelentik: Ivánszky Ferenc 40 éves főmérnök Bösörmenyi-uti lakását ma felvágta ereit, majd felnyitotta a gázcsoport. Mire rátaláltak halott volt. Három héttel ezelőtt is öngyilkosságot követett el, de sikertelenül. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Még egy öngyilkosság történt ma Budapesten. A Hársfa ucai Vasfürdő egyik kabinjában Bíró János 60 éves végrehajtó felakasztotta magát. Kiderült, hogy elszámolási differenciák miatt menekült a halálba.

FELTER (Ortutay-palota) Kozmetikában

órlási praxisa folytán minden nő egyéniségéhez alkalmazott kezelésben részesül. Legmodernebb gyógymóddal tünteti el bőrhibáit, hajszálait, szemölcsseit stb. Eukaliptusz, tejlkrém, eper, citrom omló. és Korpa, hajhulláselleni kezelések. Tanítványkiképzés.

— Farsangi mulatságok Sf. Anán. A sf. anai CSS Sportegylet és a Szociális Missziótársulat farsang végével teastélyt rendezett a Zimmermann-féle helyiségben, amely a reggelig tartó táncos és kitérő hangulatban fejeződött be. A jól sikerült estélyen a következő uriaszonyok vállalták a háziasszonyi tisztséget: Hettmann Mártonné, Schuch Jánosné, Ujlaky Istvánné, Lock Mihályné, Gaál Gabi, Millig Jánosné, Emeneth Jakabné, Zimmermann Józsefné, Mandl Mariska, Wiesenmayer Kajetánné, Mandl Aladárné, ids. Szilbereisz Béláné, Frank Nándorné, Schmidt Boldizsárné, Gantner Károlyné, Pfau Jánosné, Zimmermann Rudolfné, Hillier Ernőné, Buttinger Nándorné, Scherer Károlyné, Scherer Ferencné, Szendrey Lajosné, Frank Ferencné, Adelmann Jánosné, Gantner Nővérek, Fusz Ferencné, Gantner A. Rózsi, Horn Rudolfné, Kintzig Jánosné, Zimmermann Oszkárné, Gantner Simonné, özv. Ganznerb Jánosné, Neuron Jánosné, Bauer Istvánné, Mayer Benedekné, Schmidt Alfonzné és Bleiziffer Vilma. A felszolgálást az alábbi urilányok végezték: Hettmann Hilde, Hack Rézi, Gantner Paula, Oravetz Gizi, Weng Gizi, Fusz Valéria, Wiesenmayer Anna, Zimmermann Gizi, Hübner Paula, Martits Olga és Arnold Mária. Az estély sikeres megrendezéséért a Szoc. Missziótársulat részéről özv. Ackermann Istvánné és Lutz Józsefné, az CSS részéről pedig Ludae Petru, Éberlein József és Schmidt András érdemelnek elismerést. Külön dicséretet érdemel Gantner W. Rózsi, aki a legizlésebb sítéményekkel lepte meg a közönséget. — Jól sikerült táncmulatságot rendezett a Hohágyi-féle vendéglőben a Sf. Anai „Lyra Dalkör”, amelynek érdekessége volt, hogy a mulatságon kevés kivétellel csupán egyleti tagok vettek részt s így a bál egy nagy család estélyéhez hasonlított. A mulatságon az alábbi urilányok vettek részt: Abfalder Etuska, Bleiziffer Vilma, Bleiziffer Román, Bleiziffer Paula, Gantner Paula, Kiss Vilma, Kohn Ilonka, Máté Vilma, Máté Mariska, Oravetz Gizi, Papp Ilonka, Baáb Margitka, Raáb Rózsi, Szeiler Babi, Szeiler Mancsi, Szűs Nusi, Szabó Margit, Szokán Margit, Teuber Erziska, Weng Gizi, Zimmermann Irina és Zimmermann Katica.

— Kutyaharapás. Az aradvárosi főorvosi hivatalhoz ma újabb kutyaharapásról érkezett jelentés. Bosneac Gheorghie kutyája meharapta Sabur Vasilet. A kutyát megfigyelés alá helyezték. Ebben az esztendőben egyébként az első két hónap leforgása alatt 23 kutyaharapás történt.

— Svábhegyi szanatórium. Európa legszebb, legelőkelőbb gyógyszállója és orvosilag legtekintélyesebben felszerelt subalpin diétás gyógyintézete. Klinikai kivizsgálás, gondos orvosi gyógykezelés, polgári árak. A Svábhegyi szanatórium diagnostikai felszerelése tökéletes, chemiai és microscopiai laboratórium. Vércukor etc. vizsgálatok. Röntgen, Elektrokardiograph, Krogh-féle alapanyagcsere vizsgálatok.

Elítéltek Timisoarán

egy volt aradi rendőrkomiszárt

Timisoaráról jelentik: A timisoarai tábla Periedeteanu—Demetrescu—Popescu tanácsa ma tárgyalta Vladislav Pavel volt aradi rendőrtiszt perét. Vladislav ellen az volt a vád, hogy egy Basch Ferenc nevű állástalan tisztviselőt azzal bizott meg 1934. augusztus végén, hogy számára 100 pengőt vásároljon és erre a célra 3000 leit adott át neki. Basch meg is vette a 100 pengőt egy olyan embertől, aki abban az időben hivatászerűen foglalkozott valuta-kereskedéssel. Amikor Basch ennek üzletéből kilépett, már várta az uccán Vladislav Pavel Tascu Romulus detektív társaságában. Tascu Romulus ellen a per során szintén vádat emeltek, de az ő szerepe később tisztázódott.

Vladislav Pavel elvette Baschtól a valutát, majd pedig benemt az üzlethelyiségbe, ahonnan Basch kijött és közölte, hogy valuta-kihágást állapított meg, amelyről kénytelen jegyzőkönyvet felvenni. Az ügy a rendőrségen folytatódott, ahol nemsokára megjelent annak a kereskedőnek a felesége, aki a 100 pengőt eladta. Vladislavnak ugyanekkor egy borítékban tízezer leit adtak át, mire ő egy másik borítékban visszaszolgáltatta az elkobzott valutát.

Vladislav Pavel azzal védekezett, hogy a cégtől a tízezer leit kölcsön kérte és kapta. Erről ő borítékban tíz darab váltót adott át. Tascu Romulus elmondotta, hogy ő véletlenül találkozott az üzlet előtt Vladislavval, de bővebbet az ügyről nem tud. Basch Ferenc vallomásaiban közölte, hogy látta, amikor Vladislav részére váltókat hoztak és ezek borítékba kerültek.

A tábla ezután meghozta ítéletét, amelynek értelmében Vladislav Pavelt zsarolás címén hat havi fogsárra és öt évi hivatalvesztésre ítélte. míg Tascu Romulust a vád alól felmentette. Az ügyész az ítéletben megnyugodott. Vladislav Pavel azonban fellebbezést jelentett be.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk özv. Nagy Andrásné, Nini József, Kiss János, Milincu Petru, özv. Pipó Rozália és Boar Dimitru CFR. nyugdíjasokat, hogy Arad állomás iktató hivatalában sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

* Képzőművészek Uj Társasága. A Képzőművészek Uj Társasága nagy részt olyan művészekből alakult, akiknek alkotásaiban az elmélyült szemlélet érvényesül. A Nemzeti Szalonban rendezett kiállításon az új magyar festői értékek mutatkoznak be. Az Uj Idők művészet rovatában a képzőművészet legújabb alkotásaival foglalkozik a kritikus.

— Turisztika. Soc. Carpatina Ardeleana I. Czárán osztálya vasárnap a következő kirándulást rendezi. Utvonala: Radna—Cetate Soimos—Ternova—Valea Soimosului—Cioca Philip—Radna. Indulás a CFR. állomástól reggel 7 óra 20 perccor indul személy vonattal. Visszatérés este 7 óra 15 p. Kérjük a kirándulás résztvevőit, hogy a CFR., valamint a tagsági igazolványát mindenki magával hozza. A kirándulás csak kedvező idő esetén lesz megtartva. Vezető: Beleznai Ágoston.

Bál után korhelyleves-különlegességek AUER étteremben. Reggeli nyitva

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Banca Nationala és a Magyar Nemzeti Bank differenciája

— A visszavont lemondás kellemetlen következményei —

Általános érdeklődést keltett az *Aradi Közlöny* pénteki számában megjelent, a Banca Nationalának az exportörökhöz intézett az a figyelemzavaró körlevele, hogy a Magyarországra szállítandó áruk értékének 40 százalékát pengőben fizetessék be magyarországi vevőjükkkel a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz vagy a Magyar Általános Hitelbankhoz, illetve az exportörök garantálják ezt az összeget, mert enélkül semmit sem exportálhatnak Magyarországra.

Az ügy iránt érdeklődtünk azoknál az aradi pénzügyezeteknél, amelyek intenzíven vesznek részt a román-magyar árucseré pénzügyi lebonyolításában és az alábbi meglepő felvilágosítást kaptuk:

— A magyar kormány megbízottjai még decemberben megkezdtek tárgyalásaikat Bucarestben a magyar-román új kereskedelmi és fizetési szerződés létrehozása érdekében.

A tárgyalások során a Banca Nationala kötelezően jelentette ki, hogy február 1-től kezdve lemond a 40 százalékos pengőkvótáról és ezt a nyilatkozatot a magyar megbízottak tudomásul vették, így tehát az február 1-én hatályba lépett.

Igaz ugyan, hogy ezt az egyezményt a két or-

szág nemzeti bankjai még nem irták alá, azonban a Magyar Nemzeti Bank a Banca Nationala kötelező nyilatkozata alapján már február 1-én életbeléptette az új rendszert és megtiltotta a magyarországi cégeknek, akik Romániából importálnak, hogy a 40 százaléknak megfelelő pénzügyösszeget a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, illetve a Magyar Általános Hitelbanknál befizessék és a bankoknak is, hogy ilyen befizetést elfogadjanak.

A Banca Nationala igazgatósága most arra az álláspontra helyezkedik, hogy mult hónapi lemondó nyilatkozatának még nincs jogalapja, mert a szerződést nem irták alá, tehát a mult év májusában kötött szerződés még fennáll. A jegybank differenciája miatt országunk exportörjeinek működése most teljesen megbénult.

Az exportörök nem fizetik be a 40 százalékos pengőkvótát, a garancialevél kiállítására jogosított felhatalmazott bankok pedig szintén nem adnak exportgaranciát. Van olyan pénzügyi intézet, amely letétképpen elfogadná a 40 százalékos pengőkvótát, amelyet utólag számolna el. Egyébként a Banca Nationalánál kijelentették, hogy legközelebb direktívákat adnak a felhatalmazott bankok számára az ügy tisztázása végett.

„Még szenvedni kell régi kereskedelmi tartozásaink miatt,“ — mondta Costinescu miniszter a Kereskedelmi és Iparkamarák országos kongresszusán

Továbbra is fennmaradnak a régi Kereskedelmi és Iparkamarák, sőt még tizenöt új Kamarát állítanak fel

Új törvény készül a külföldi kereskedelmi tartozások rendezéséről

Lapunk pénteki számában a bucaresti-i sajtó jelentése alapján közöltük, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarákról szóló új törvényjavaslat milyen részleteket tartalmaz. Mint a fővárosból jelentik, a Kereskedelmi és Iparkamarák elnökei tegnap kongresszust tartottak Bucarestben Osiceanu D. C. mérnök elnöke alatt. Az országos tanácskozáson Costinescu kereskedelmi és iparügyi miniszter is megjelent, aki az alábbi rendkívül érdekes beszédet mondta:

— A mai gyűlésnek nagy jelentősége van. Atanulmányoztam a Kereskedelmi és Iparkamarák Uniója által készített és a kormány elé terjesztett kamarai törvényjavaslatot és kijelentem, hogy a kormány most elkészült törvényjavaslatát a kamarai unió előterjesztését elfogadtuk. Kisebbséget okozott a jelenlegi szekció-kamaráknak a főkamarákba való beolvasztási kérdése és alapos megfontolás után rájöttünk arra, hogy ezt a beolvasztást most nem lehet keresztülvinni, tehát a jelenlegi szekció-kamarák — amennyiben meg fognak felelni az új törvény feltételeinek — mint önálló Kamarák működnek majd, de azért néhány szekció-kamara továbbra is változatlanul megmarad. A kormány új törvénytervezetének hatásköre az összes szakkamarákra kiterjed, tehát e tekintetben lényegileg is elfogadtuk a Kamarák uniójának javaslatát.

— Új Kereskedelmi és Iparkamarák létesítésére is módot nyújtunk — mondta Costinescu —, ha megfelelő anyagi eszközök állnak rendelkezésre és ezért a kormány törvényjavaslatát az összes érdekelteket ki fogja elégíteni.

Ugyanez mondható a Legfelsőbb Gazdasági Tanácsról is, amelyet már jóval előbb megalkotunk, de az még nem kezdte meg működését, mert az egyik miniszter a tanácsot sohasem hívta össze. A Gazdasági Tanácsba lüktető életet öntünk, mert

attól kérünk előzetes véleményt az összes gazdasági törvényjavaslatokra vonatkozóan, mielőtt a parlament elé terjesztjük — mondta Costinescu.

A miniszter ezután a külfölddel való gazdasági összeköttetés megkönnyítéséről nyilatkozott.

— A régi kereskedelmi tartozások miatt azonban még szenvednünk kell — mondta. — Az a célom, hogy ezeket a tartozásokat lehetőleg két-három év alatt véglegesen és gyorsan likvidáljuk és ezt most törvényjavaslatba foglalom. Az új törvény előkészítését a pénzügyminiszter ur és a Banca Nationala aggodalmai nehezítik meg és velük emiatt harcolnom kell. Ebben a törvényben szabadságot akarok biztosítani a hitelezőknek és adósoknak, hogy egymás között rendezzék a fennálló régi kereskedelmi tartozásokat.

A nagyhatású miniszteri nyilatkozat után Apostol Popa részletes referátát terjesztett elő a Kereskedelmi és Iparkamarákról szóló, a Kamarák Uniója által elkészített törvényjavaslatról, amelyet — mint fentebb közöltük — a kormány irányadónak fogadott el. Az Unió törvényjavaslatát három fő részre osztjuk: Az új tanácsválasztási eljárás, a Kamara felosztása, a Kamarák pénzügyei és személynézet kérdései és végül az Unió működése. Ezeket lapunk pénteki számában már részletesen közöltük.

— Az 1934. évi kamarai törvény alapján működő jelenlegi husz Kereskedelmi és Iparkamara továbbra is fennmarad. Új Kamara csak az olyan vármegyei székhelyen állítható fel, ahol legalább kétezer bejegyzett, vagy iparigazolvánnyal bíró kamarai szavazó van és ha az új Kamara adiciónális adója legalább másfél millió lei. Vélőszínűleg ez alapon 12—15 új Kamara állítható fel — mondta Apostol Popa előadó —. A Kamarák pénzügyi megerősítése céljából visszaállítandó az egy szá-

A vihart feltartóztatni nem lehet, mindent elsodor, ami ellenáll

A világhírű „GASTRO D.” jedönti határokat, hatalmas futótűzként terjed az egész 5 világrészben. Azok a hatalmas eredmények, a mit ezzel a gyógyszerrel elértek gyomor-, bél-, vese-, epe- és májbajoknál, a legjobb bizonyítéka annak, hogy emberek, akik 10—15 éve szenvedtek, ma már teljesen munkaképes emberek lettek és naponta százával küldik hálás köszönőleveleiket. Kapható gyógyszerárakban. Postán megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár E. gyógyszerárakban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

zalékos adiciónális adó az eddigi fél százalékról. A kormány törvénytervezetéből hiányzik az, hogy a kamarák anyagilag hozzájáruljanak kereskedelmi és ipari közüzemek fenntartásához. Ami a személynézetet illeti, a jelenlegi kamarai titkárok továbbra is megtartják állásaikat és ha a szekciók önálló Kamarákká alakulnak át, úgy a jelenlegi szekció-kamarák hivatalnokai lesznek az új Kamarák titkárai. A Kamarák jelenlegi vagyona változatlanul birtokunkban marad.

Az előterjesztett javaslatához többen hozzászóltak és helyeselték az abban lefektetett irányelveket. A kormány törvénytervezete legközelebb a parlament elé kerül és április 1-től kezdve már az új törvény alapján folytatják működésüket a Kamarák.

A Magyar Általános Hitelbank mérlege

A Hitelbank betéteinek növekedése 4 év alatt több, mint hatvan millió pengő (Leiben 1.800.000.000)

Ezen intézet zárszámadása 2 millió pengőt meghaladó leírások keresztülvitele után, a tavalyi 2.891.648 pengővel szemben, 3.406.217 pengő tiszta nyereséget tüntet fel, amelyből az igazgatóság javaslata szerint 700.000 pengő a tartalékalapok, 900.000 pengő a nyugdíjalapok javadalmazására fordítatik s a fennmaradó 1.806.217 pengő pedig az 1936-os üzletévre vitetik elő. Osztalék az idén sem fizetettik, ugyszintén tantieme fizetésére sem kerül sor, mert a fennforgó viszonyok között az üzletvitel számára az intézet belső erősítésének szempontjai voltak irányadók. A tavalyi mérleg adatokkal összehasonlítva a takarékos és folyószámlabetétek állandóan 181,5 millióról 199,2 millió pengőre emelkedett. Az egyéb hitelezők tétele 7,2 millióval, a külföldi kezességek összege 11,4 millió pengővel csökkent. A pénztári készletek és giró követelések 1,2 millióval, az adósok és a váltótárca 216,1 millió pengővel, kimutatott együttes összege 5,4 millió pengővel növekedett. Az intézet élénk tevékenysége a folyó banküzlet terén nemcsak az ügyletek számláinak megnövekedett számában, hanem a forgalom emelkedésében is kifejezésre jut. Az üzleti terjedelmek növekedése azon sokoldalú kapcsolatok gondos ápolásának eredményeként értékelhető, amelyek az intézetet a mezőgazdasághoz, a kereskedelemhez és az iparhoz fűzik. A Magyar Általános Hitelbank országunk három városában: Brasovban, Oradeán és Timisoarán működnek fiókjai. Mindhárom fiók szép és eredményes forgalmat bonyolít le. A timisoarai fiókot Erber Dezső vezérigazgató vezeti és ő egyben az ország mindhárom fiók központi felügyelője. Az ő kiváló képességei és szaktudása nagymértékben járultak hozzá a fióktételek fejlődéséhez és gondos üzletvezetésének, előrelátásnak köszönhető, hogy a gazdasági válság nehéz esztendőiben is megőrizték a régi szintet, sőt erőteljes fejlődést is mutattak.

— A pénzügyminiszterium egyszerűsítette az export deklarációk kiállítását. Az aradi és vármegyei vámhivatalok pénzügyminiszteriumi rendeletet kaptak, amely szerint a miniszterium megkönnyíti a vámdelarációk kiállítását, illetve most kiegészíti az 1934. október 17-én kelt 208.376 számú rendeletet. Eszerint a vámtörvény 96 paragrafusában foglalt feltételek mellett az export megkönnyítése érdekében több vagon árura egy vámdelarációt is elfogadnak a vámhivatalok, de a deklarációkra minden vagonnak megfelelő bélyegilletéket kell leróni. Tehát ahány vagon árut exportálnak, annyiszor kell kiegyenlíteni a bélyegilletéket. Ez a rendelkezés az M. D. 6 modell szerinti tranzit vámdelarációk kiállításánál is irányadó.

= A KIS ALBANIA TÖBB, MINT HÁROM MILLIÓ ARANYFRANK ÉRTEKŰ PETROLEUMOT ÉS BENZINT, KAPOTT TÖLÖNK 1935-BEN. A bucuresti-i napilapok közlik az alábbi érdekes jelentést. A külkereskedelmet irányító hivatal megállapítása szerint a kis Albánia — amely nem esztlakozott az Olaszország elleni népszövetségi szankciós határozathoz, — óriási mértékben növelte az országunkban lévő petroleum vállalatok termékeinek bevételét. Albániában petroleum egyeduralmi helyzetet élvez az „Agip” olasz kőolajtársaság, amely Itália és Albánia között már évek óta fenntartja a petroleum-kereskedelmi kapcsolatokat. Ez a társaság 1934-ben csak 3236 aranyfrank értékű petroleumot vásárolt országunkban, de 1935-ben 3 millió 218 és fél ezer aranyfrankot tett ki petroleum vásárlásainak összege. Ebből egy millió 55 ezer aranyfrank esik a benzínre, egy millió 627 ezer frank a petroleumra, míg a többi összegért egyéb kőolaj terméket vásárolt. A jelentés arról is beszámol, hogy hivatalos körök megállapítása szerint az Agip a folyó évben méginkább fokozta petroleum és benzín vásárlását, mert nagy tartalékokat gyűjt.

= Marasztaló ítéletet hozott a Semmitűszők egy cipőgyár forgalmi adója ügyében. Elvívlen-tőségű határozatot hozott a Legfőbb Semmitűszők a Turul cipőgyár forgalmiadó ügyében, amely 1933-ban kezdődött. A clujai pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a gyár a saját fióküzleteihez küldött árukról kiállított számlákban 23 százalékos üzleti engedély címén leírt és ezen összeg után nem fizette be a forgalmi és fényvüzei adót. Ez a levonás 3 és fél millió leit tett ki, amelynek forgalmiadója 112 ezer lei. A pénzügyminiszterium a 112 ezer lei megfizetésére kötelezte a gyárat, amely ki is fizette azt, de a miniszteri határozat ellen a clujai ítélőtábla közigazgatási bizottságához fellebbezett. A Tábla helyt adott a gyár fellebbezésének, megsemmisítette a pénzügyminiszterium határozatát és a 112 ezer lei visszafizetését rendelte el. A Tábla szerint az üzleti engedélyek összege után nem kell forgalmiadót fizetni. A pénzügyminiszterium a táblai döntés ellen a Legfelsőbb Semmitűszökhöz fellebbezett, amely most úgy határozott, hogy a gyár mégis köteles megfizetni a 112 ezer lei forgalmiadót, mert a regie-engedményköltségek sem mentesek a forgalmi és fényvüzei adó alól.

= Fizetésképtelenséget jelentett egy bánáti nagy malom, Timisoaráról jelentik: A frateliai Bosch-hengermalom fizetésképtelenséget jelentett. Passzívája 4 és félmillió lei, aktívája 3 millió 800 ezer lei. A malom a hitelezőknek több javaslatot is tett. Eszerint a malom három hónap alatt az osztartozás 50 százalékát fizeti. A másik terv szerint két évi fizetési határidőt kér és ez esetben az egész összeget kifizeti, de kamatot nem térít. De ha a két évnél rövidebb idő alatt egyenlíti ki tartozását, 25 százalékos adósság elengedést kér. A hitelezői legközelebbi döntésnek a kérés fölött.

= A KISBANKOK FELSEGÍTÉSÉRŐL IS TÖRVÉNYJAVASLAT KÉSZÜL. A Tatarescu-kormány hivatalos lapja, a Viitorul legutóbbi számban nyilvánosságra hozta a kormánynak azt a tervét, hogy törvényjavaslatot készít a hitel emelése céljából. A törvénytervezet elkészítésében a jegybank is segít. A kis bankok hitelét is növelni fogják és elhárítják azokat az akadályokat, amelyek mostanig megnehezítették a kis- és középbankok hitelműveleteinek lebonyolítását.

= Aradi hetipiaci árak. A mai hetipiacon az árak a következőképpen alakultak: Zöldségpiac: Hagyma kg. 5—6 lei, foghagyma 30—35, burgonya 2—3, szárazbab literje 6—7, új kalarabé drb. 1—2, fejeskáposzta 5—10, keltkáposzta 2—4 lei darabja, hónaposterek csomagja 5—6, paraj kilója 10—12, tök darabja 10—12, savanyu káposzta kilója 8—10, lencse kilója 10—12, levesbe való zöldség kötege 2—3 lei. — Gyümölcsiac: Alma 6—14, körte 8—12, aszalt szilva 16—18, hámozatlan dió 18—20, tisztított dió 56—58 lei kilonként. — Baromfiac: Kóvér liba 280—400, sovány liba 140—160, kóvér ruca 160—200, sovány ruca 60—90, gyöngytyuk 50—70, tyuk 60—100, csirke 30—60, pulyka 160—240 lei párja. — Tojás darabja 1.30—1.40 lei. — Élőállatpiac: Marha 7—8, borjú 15—18, sertés 15—18 lei kilonként élő-súlyban. — Terményiac: Buza 450—460, tengeri 300—320, árpa 350—370, zab 350—370 lei métermázsánként. — Takarmányiac: Széna 150—160, lóhere 180—200, szalma 60—65 lei métermázsánként. Tejtermékek: Édestej 4—5, tejfel 20—30 lei literje, tehéntúró 12—14, juhtúró 22—24, juhsajt 26—28, vaj 60—70 lei kilonként.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

1935.

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították az AMEFA csapatát a Ripensia elleni meccsre

Léb a jobbösszekötő az AMEFA-ban — A vasárnapi mérkőzések bíródelegálását

Vasárnap már hivatalosan is megindul a futbalszezon és bajnoki meccsek kerülnek lebonyolításra. A legnagyobb érdeklődés kété-ségkívül a Ripensia—AMEFA nemzeti bajnoki meccsnek szól, amellyel megindulnak a tavaszi küzdelmek a bajnoki pontokért.

Az AMEFA pénteken fejezte be előkészületeit a vasárnapi mérkőzésre és a tréningen, amelyet Kertész tréner irányított, kondíciógyakorlatok és elméleti oktatás szerepeltek műsoron. Tréning után az edző összeállította a vasárnapi együttest, amelynek meglepetése, hogy Léb játszik a jobbösszekötő posztján. Az összeállítás különben a következő:

Sadovschí—Kovács, Csajka—Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló II.—Cucula, Léb, Perneki, Szida, Batrin.

A nemzeti bajnoki meccsen kívül az első osztályban egy meccs kerül lebonyolításra, amelyen az Intelegerea a Juventussal találkozik. A másodosztályban teljes forduló kerül lejátszásra, a szövetségi díjban és az ifjusági bajnokság egyes csoportjaiban pedig szintén egy-egy mérkőzést játszanak. Ezenkívül két barátságos meccs (Olimpia—CAA és Transylvania—Hakoah) kerül lebonyolításra. A

vasárnapi bíródelegálást alább adjuk:

Gloria-pálya: 10.00 óra: Gloria II.—Intelegerea II., bíró Adamovici, határbírók dr. Simon és Dudas. 13.45 óra: Titanus—Astra, bíró Chiral, határbírók Gombos és Mara. 15.30 óra: Ripensia—AMEFA, bíró I. Ceauceanu, határbírók Darázs és Muntean.

CAA-pálya: 16.30 óra: Juventus—Intelegerea, bíró Schneider, határbírók Ardelean Ioan és Mikó.

Vulturul-pálya: 14.30 óra: Victoria—Sparta, bíró Pálinkás, határbírók Ardelean Dionisie és Demsa. 16.00 óra: Vulturul—Slavia, bíró Varga, határbírók Lutai és Musca.

Banatul-pálya: 14.00 óra: Banatul ifj.—Hakoah ifj., bíró Fock, határbírók Ciupuliga és Vagalau. 16.00 óra: Banatul—Fortuna, bíró Polareczky, határbírók Milancovici és Neteda.

Tricolor-pálya: 15.00 óra: Lyra—Concordia, bíró Morócz, határbíró Kradigati és Kinschner.

Rovinei-pálya: 15.30 óra: Virtutea—Patria, bíró Husztik, határbíró Harsányi.

Olimpia-pálya: 9.30 óra: Olimpia ifj.—Astra ifj., bíró Ciorogariu, határbírók dr. Coferiu és Marianut.

Komplett csapattal szombaton reggel utazik a Gloria a fővárosba

A vasárnapi Gloria—CFR mérkőzésre a Gloria befejezte előkészületeit és a játékosok kitűnő kondícióban várják a vasárnapi szezonnyitó meccset. A Gloria csapata Bozgan Gheorghe sportigazgató és Stoffa Sándor tréner vezetése mellett, szombaton reggel utazik a fővárosba és a következő csapatát állítja ki a bucuresti-i vasutasok ellen:

Theimler—Varajssy, Lupas—Baity, Faur, Pecican—Igna, Rohan, Barbu, Dobra, Mercea.

Tartalékként Tudor utazik a csapattal.

Az aradi csapat mult vasárnapi jó formája biztosíték arra, hogy a Gloria jól fog szerepelni és a csapat hívei biztosra veszik, hogy az első tavaszi meccsen mindkét pontot megszerzi a Gloria.

A HAMBURG-AMERIKA LINIE

modern gyorsgőzöseivel gyorsan, kényelmesen, biztosan és jutányosan utazhat

Délamerikába,
Kanadába,
Középamerikába.
(Kolumbia, Venezuela, Ecuador stb.)

Délamerikába és minden tengerentúli országba.

Afrikába a német Afrika-vonal hajóival.
Tanulmány-utak rendezése.

Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-
tól, Timisoara, Str. Meroy 1. és

Künstler A.

Vízum- és utazási irodától, 461

Arad, Buiev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

Hogyan lesz valakiből a síspornó apja?

Vajon eszébe jut-e a síelőnek, hogy az egész síspornó mennyire fiatal! Északon ezeréves hagyományai vannak, de Közép-Európában 50 évvel ezelőtt még nem ismerték a síleceket.

Olyan fiatal a síspornó, hogy apja még kitűnő egészségnek örvend és Ausztria nagy telkesedéssel ünnepli most a közép-európai síspornó apját, Mathias Zdarskyt 80-ik születésnapja alkalmából. A 80 éves Zdarsky ugyancsak népes családot mondhat a magáénak, hiszen csak Ausztriában legalább egymillió embernek van ma már sífelszerelése és a hőszegény Magyarországon is tizezrekre rag a síelők száma.

Zdarsky kisgyermek korában elvesztette félszemét, de félszemmel is jól megfigyelte azokat a lapp sítalpokat, amelyeket 1872-ben az iglauri múzeumban látott. Tornatanári pályára lépett, Bécsben élt. Már harminchárom éves volt, amikor nagy terhesnek találta a monarchia fővárosának életét és visszavonult Lillienfeld környékén levő kis birtokára, Habernreithre. Itt olvasta Nansen sítalpus északsarki expedíciójának történetét, itt kezdett síelni. Saját készítésű lécekkal csuszált a hegyeken és találta ki az alpesi sítechnika minden fortélyát, amelyeket azután a háború után „fiat” tökéletesítettek.

A világháború idején a 60 éves „lillienfeldi remete” a hadsereg alpesi referense lett. A déltiroli fronton 1916-ban lavina sodorta el, néhány tucaot csontja eltörött, de hamarosan felépült. A síspornó apostola két évvel ezelőtt még aktív síelő volt, de most már kicsit fáradtnak érzi magát.

O Az aradi Bírótestület közli az érdekeltekkel, hogy a gyakorló bírók részére a bírótanfolyamot ezental kedden este 8 és 9 óra között, a Gloria-pályán tartják meg és felhívja a tanfolyam hallgatóit a pontos megjelenésre.

O A török bajnokságban a Fener Bagcse vezet a Besiktas előtt, míg a harmadik helyet a Galata Serail csapata foglalja el.

O Grác válogatott csapata szerepel április 5-ikén Budapesten. A gráciak ellenfele a magyar amatőr válogatott csapat lesz.

O Fuzióra készül a budapesti III. ker. FC. A magyar nemzeti bajnokságban szereplő óbudai csapat érdekes fuzióra készül, ugyanis a Diósgyőri VTK-val folytat előrehaladott fuzió tárgyalásokat. Amennyiben azok sikerre vezetnek, egy a III. ker. FC megszűnik.

O Párisban a Stade Francais jégokli csapata 3:0 arányban nyerte a Wembley Lions elleni Európa-Kupa mérkőzését.

O Brüsszelben a Nord Stern csapata 4:1 arányban győzött a japán jégokli válogatott ellen.

Elkészült az LZ. 129,

az új gigantikus óceánjáró Zeppelin

Az Atlanti-óceánon át való légiforgalomért megindult versenyben a németeknek erős ütőkártyájuk van. Minthogy az óceáni szigetek közbeeső leszállóhelyeinek monopóliumát a konkurrens nemzeteknek sikerült megszerezniök, a németek kénytelenek terveiket olyan eszközre alapítani, amely leszállás nélkül tudja az utat megtenni.

Friedrichshafenben már évek óta folyik és most befejezés előtt áll a munka. Előreláthatólag még februárban megkezdik az LZ 129., az új Zeppelin az első próbarepüléseket.

Az új léghajó minden eddigi méretet messze felülmúl. Hosszúsága 248 méter, magassága 44.7 méter, ez körülbelül 11 emelet magasságnak felel meg. A léghajó roppant testének kerekén 190.000 köbméter az ürtartalma és ennek megfelelő mennyiségű helium- és hidrogéntöltést visz magával. A hasznos terhelés 20 tonna, ebből 7 tonna a léghajó 50 utasára és az élelmezésre szánt készletekre, a többi pedig az áru szállítására szolgál.

A léghajó 40 főnyi személyzete mellett 60 tonna nehézsúlyú vizet visz magával. Ez ötnapos, megszakítás nélküli útra elegendő, óránként 135 km-es sebesség mellett.

Bár az ut Európa és Amerika között nem egészen két napot fog igénybevenni, mégis az utasok számára olyan kényelemtől gondoskod-

nak, amely eddig csak a nagy óceánjáró-hajókon volt ismeretes. 25, egyenként kétágyas kabin, óriási méretű társalkodók, dohányzók, sétafedélzetek, író- és olvasótermek, egy nagy étterem a hozzátartozó villamos konyhával. Mindez két, egymás alatt elhelyezett fedélzetre elosztva. Igazi „repülő szálloda” lesz az új léghajó.

Az új Zeppelin építési költsége közel 20 millió marka és építési anyaga egy új, rendkívül könnyű és amellett szilárd alumínium ötvözet. A rendszeres járatokat már tavasszal megindítják.

ÚJ KÖNYVEK

Stefan Zweig: „Emberek”. A nagy német író művészetére, színes és sokoldalú mondanivalójára talán mindennél jellemzőbb ez a különös gondolatösszeválogatott novellagyűjtemény. Szerepel benne a modern Páris boulevardja és nagy árverési csarnoka mellett a világháború svájci élte, a bibliai legendák Ráchele, az őshindu élet exotikus világa, az emberi szellem legnagyobb hőseinek egy-egy megragadó pillanata. Ára füzve 96, vászonkötésben 129 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Pantheon-újdonságok jegyzékét.

Bel- és külföldi orvosprofesszorok által a legmegtehetően ajánlva a vese, hólyag, gyomor és epebántalmaknál

a pap-tamási „LITHYNIA” asvány-viz

Gyógyít! Kapható mindenütt. Üdít!

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS utódjai Arad, Strada Eminescu 16
Telefon 686.

Hugh Walpole: „A Herries család.” Ez a regényciklus hat esztendőig készült Edinburghban. Skócia fővárosában itt le először az író asztala mellé, hogy fölvezolja azt az éjszakát a keswicki fogadóban, amikor David Herries kishugaival együtt a menyegzőes ágyban fekszik s figyeli apja diszruháját, amelyre ragyogó fényt vet a tűz. Hat esztendővel később a kumberlandi Brackenburnban írta le azokat a sorokat, amelyekben Benjamin Herries szépunkája elbucszik a világtól és oda tér vissza, ahol szépapjának férfikora kezdődött. Ami közbül van több mint 200 esztendő Anglia és a világ történelméből egy család életének változó panorámáján keresztül. Szerelmem és gyűlölet szenvedés és boldogság, dicsőség és gyalázat minden emberi érzés, minden emberi tulajdonság fölvilágosítja a Herries tetralógia sok felületű gyémántjának egy-egy szegletén. Egy család sorsa, Anglia sorsa a világ sorsa, három koncentrikus körben élnek terül a mindenség egy-egy mikrokozmoszától kezdve egész a világ végtelenségéig. Hugh Walpole regénye a magyar olvasókör számára új világot tár föl, amelyet mindenkinek be kell járnia, aki a szépet, érdekeset, értékeset szereti a könyvek bolygórendszerében.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151.

LEVELEZÉS

„Armonia” jellegű levelet van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kisapám Ugye nem táj már, n'is ez ezred kell, hogy jobban szeret mint van a Erzakód. 930

23 éves barna leány, középkorú urimber barátságát keresi. Levelet „Hüség” jellegű a kiadóba kérek. 987

HÁZASSÁG

Feltűnően esinos, fiatal urinó, toborozó közpé z es ingatlan hozományat öröközzenne. Fényképét megküldöm érdeklődőnek, Bizony Ferenc házasságkötő irodájában. 830

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenest azonnaira keresek. Cim a kiadóban.

Középkorú nő, perfektül főz, éves bizonyítványokkal uri házhoz ajánlkozok. Cimeket a kiadóba ké. 983

Cukrászsegéd, netlen, ő álló munkás, ki a szakma minden ágában jártas. március 15-re felvetetik. Wild cukrászda.

Fiatal okleveles jegyző, kaucióképes, román-magyar, keres irodai alkalmazást várososan vagy vidéken. Cim a kiadóhiva a bah. 936

Házi varrónőt keresek finom munkához párnápra. Cim a kiadóban. 555

Bejárónőt keresek délelőtti órákra március 1-re. Jelentkezni d. e. 11 - d. u. 6-ig. Pilişinó, Bul. Reg. Maria 17.

Fiatalabb takarítónőt a délelőtti órára keresek. Str. Popa Gheorghe 3. 994

LAKÁS

OLCSÓ 3 szoba konyhás lakás március 15-re kiadó Str. Grigorie Alexandrescu 20. 885

Két és háromszobás, fürdőszobás lakás kiadó Str. M. Scavola 12-14. szám. 981

Május 1-re keresek 2-4 szobás modern lakást, kettő. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó hivatalliba kérek.

Háromszobás ucca parkolás lakás, ós es melléknyeliségekkel azonnaira is kiadó. Piaţa Avram Iancu 5-6. 963

ELEGANS, háromszobás, hallos uccal belvárosi lak s. magas föld szinten, mellette kétszobás ucca garzonlakás. előkelő magánház-jellegű. május 1-re kiadó Str. Tribunal Axente 5-7. Megbeszélés Str. Constantinui 29. 992

Komfortos 4-5 szobás modern lakás mellékkel helyiségekkel. május 1-re kiadó Str. Cosbuc 8. 988

Háromszobás, fürdőszobás lakás: napos terasszal, 1300 lei hav. bérért március 15-re kiadó Calca Radnei 35. emelet. 985

VÉTEL ÉS ELADÁS

MEGVETELRE keresek mesárszéai jég-szekrényt. Dobay János, Sebis, jud. Arad. 989

Boroshordót jó karban 800 literig, megvételre keresek. Zimmermann J. Str. Doamna Basa 126. 977

Veszek ccska vaskerítést, vaskorlátot 15-20 métert. Cim a kiadóban. 962

Eladó 2000 drb. 40x40 cm. szabványos új asbest palafedel-lemez, ára darabonként 7 lei es 300 drb. 40x20 cm. alátét-szegély-lemez, ára darabonként 3.50. Cim: Schillinger-malom, Chisneau-Cris, jud. Arad. 998

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villanycsillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI, Arad, Str. Metanu. 982

INGATLAN

Eladó földbirtok

100 kat. hold az aradi határban, tanyával együtt, holdanként 25.000 Leleiért.

Megbízott: Kiss Lajos „URANUL” Ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. sz., II em. 903

Rádióműsor

— Romániai újszámítás. —

SZOMBAT, FEBRUÁR 29.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.15: Rádiózenekar. 8.35: Operaközvetítés (címét a műsor nem jelzi.) 12-2: Gramofon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Kis történetek a nagy Rákóczi-ról. 11.45: Mit nézzünk meg? A belvárosi plébánia templom. mint műemlék. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. Közben kb. 1.30: Hírek. 2.20: Időjárás-jelentés. 2.30: A rádió szalonzenekara. 3.40: Hírek. 5.10: Móra Panka meséje. 5.45: Hírek. 7.45: Rácz Béla és cigányzenekara. 8.30: Hangjáték-előadás. 10.15: Hírek. 10.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 12.05-12.55: A holland katolikus rádió műsora. Éjjel 1.05: Hírek. — Budapest II. 6.30-7: Mezőgazdasági félóra. 7.05-7.30: Rácz Béla és cigányzenekara. 7.35-8: Zakariás János előadása. 7.05-8.30: Elek Artur dr. előadása. 9-9.35: Harsányi Tibor zongorázik. 9.40-10: Hírek. 10.05-11: Vajda Sándor jazz-zenekara. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 1.15: Részletek Meyerbeer „Hugenották” című operájából gramofonon. 3: Apollo Granforte lemezei. 3.30: Siverseny tudósítás Ischlből. 5.15: Mandolinzenekar. 6.25: Kivánságlemezek. 8.10: Népdalokat tanulunk. 8.30: Zenekari hangverseny. 9.30: Humor és jökev. 11.10: Siverseny tudósítás Ischlből. 11.20: Szórakoztató zene. 12.15: Szórakoztató zene. 12.45-2: Gaudriot-jazz. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 5.20: Kurilow-trió. 6: Gramofon. 7.30: Héber dalok. 8.50: Gramofon. 9: Éttermi zene. 11.20: Könnyű zene. 12.15-12.30: Gramofon. — Deutschlandsender. 7.10: Torna és szórakoztató zene. 9.10: Könnyű

zene. 1. Déli hangverseny. 3: Könnyű zene. 7: Népdalok és néptáncok. 8: Fuvószene. 11: Sírek. 11.30: Improvizációk — Neo-Bechstein zongorán. 12-2: Táncczene. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.10: Szórakoztató zene. 6.15: Gramofon. 9.35: Vigjáték. 11: Orgonaverseny. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 6.25: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. 7.40: Gramofon. 10.10: Tarka rádiógyűjtem. 11.15: Magyar hírek.

VASÁRNAP, MÁRCIUS 1.

Bucursti. 11.50: Egyházi ének lemezek. 12.40: Hírek. Dinicu zenekar. 2.30: Vidám műsor. 3: Hírek. 6: Moldoveanu zenekar. 7.15: Jazz. 8: Hírek. 9: Socbul: A színész a Hamletben, hangjáték. 9.55: Róma Nya énekel. 10.30: Hírek. 10.45: Rádiózenekar tarka estje. 11.55: Hírek. — Budapest I. 10.30: Hírek. 11-11.55: Református istentisztelet. 11-1.15: Róm. kath. istentisztelet. 1.20: Időjárás-jelentés. 1.30: A Zene művészeti Főiskola tanáraiból alakult kamarazeneegyüttes. 2.30: Máthé Elek dr. előadása. 2.45: Hanglemezek. 3.45: Egészségügyi kalendárium. 4: A földművelésügyi miniszterium rádióelőadás-sorozata. 4.50: A Mária Terézia 1. honvédegyalozgred zenekara. 5.30: Tompa Mihály. Földessy Gyula dr. előadása. 6: A rádió szalonzenekara. 7: Sik Sándor verseiből ad elő. 7.20: Sári Elemér és cigányzenekara. 8.20: Sporteredmények. 8.30: Molnár Sándor pályanyertes vidám csevegése. 11: Hírek. 11.35: Ilnczyk László jazzzenekarának műsora. 12.25: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. Éjjel 1.05: Hírek. — Budapest II. Éjjel 1-2: Csak a bécsi rádióállomás részére: Magyar Imre cigányzenekara muzsikál. 1-2.30: Hanglemezek. 4-4.05 Magyar katonai indulók. 8-8.25: Práhacs Margit dr. előadása. 8.30-8.05: Székely Julia zongorázik. 9.10-11: Hanglemezek. — Bécs. 9: Ébresztőt torna. jelmondat. 9.45: Könnyű lemezek. 10.45: Istentisztelet a ferenciek templomából. 12.45: Szimfonikusok Ruay Margit zongoraművésznővel. 1.55: Szórakoztató zene. 3.20: Az osztrák sibajnokságok közvetítése Ischlből. 4.40: Debussy G-moll és Dvorák: F-dur vonósnégyese. 8.10: Ziegler tenor ismeretlen mesterdalokat énekel. 8.50: Az osztrák sibajnokságok hírei Ischlből. 9.05: Strauss József: Gond nélkül. 10.45: Respighi lemezek.